

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Ambities.....	3
1.3	Terugblik periode 2014-2018	4
1.4	Totstandkoming P- en H plan alcohol 2019-2022	6
1.5	Uitvoering en evaluatie	6
1.6	Leeswijzer	6
2	LOKALE SITUATIE	7
2.1	Aantal jongeren in Purmerend	7
2.2	Aantal alcoholverstrekkers	7
2.3	Actuele ontwikkelingen	8
2.4	Samenhang met andere kaders.....	8
3	PROBLEEM- EN RISICOANALYSE	10
3.1	Naleving leeftijdsgrens verkoop alcohol	10
3.2	Alcoholgebruik jongeren Purmerend	10
3.3	Gevolgen van alcoholgebruik op jonge leeftijd	11
3.4	Alcohol in relatie tot middelengebruik.....	12
3.5	Risicoanalyse.....	12
4	FOCUS	14
4.1	Uitgangspunten en onderbouwing.....	14
4.2	Doelstellingen.....	14
5	INTERVENTIESTRATEGIE	16
5.1	Preventie- en handhavingsacties.....	16
5.2	Toelichting pijler 1: handhavingsacties	17
5.3	Toelichting pijler 2: regelgevende acties.....	19
5.4	Toelichting pijler 3: educatieve acties	19
Bijlage 1	23
Evaluatie Preventie- en Handhavingsplan alcohol Purmerend 2014-2018.....		23
Bijlage 2	34
Overzicht alcoholverstrekkers Purmerend.....		34
Bijlage 3	38
Achtergrondinformatie samenhangende kaders		38

1 INLEIDING

Voor u ligt het Preventie- en Handhavingsplan alcohol Purmerend 2019-2022 (hierna: P- en H plan alcohol 2019-2022). Dit plan beschrijft de wijze waarop de gemeente Purmerend (schadelijk) alcoholgebruik door jongeren en jongvolwassenen wil voorkomen en terugdringen. Het P- en H plan alcohol 2019-2022 focust zich op het gemeentelijke terrein waar alcoholpreventie en handhaving van de Drank- en Horecawet (hierna: DHW) samenkomen en elkaar kunnen versterken.

1.1 Aanleiding

Gemeenten zijn sinds 2014 de belangrijkste uitvoerende partij van de DHW. Zowel op preventief, educatief en handhavingsvlak is de gemeente de regisseur van het Nederlandse alcoholbeleid. Het wettelijk verplichte P- en H plan (artikel 43a DHW) is in feite de bekrachtiging van dit gegeven. Artikel 43a van de DHW luidt als volgt:

1. De gemeenteraad stelt uiterlijk zes maanden na inwerkingtreding van dit artikel voor de eerste maal een preventie- en handhavingsplan alcohol vast. Vervolgens wordt dit plan elke vier jaar gelijktijdig met de vaststelling van de lokale nota gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet Publieke Gezondheid, vastgesteld. Het plan kan tussentijds worden gewijzigd.
2. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet.
3. In het plan wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
 - b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid;
 - c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
 - d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

De gemeente Purmerend heeft in 2014 voor het eerst een P- en H plan alcohol vastgesteld voor de periode 2014-2018 (hierna: P- en H plan alcohol 2014-2018). Het P- en H plan alcohol 2014-2018 is gedeeltelijk neergelegd in de eindrapportage van het 'project aanpak schadelijk alcoholgebruik in het kader van de nieuwe drank- en horecawetgeving' dat als bijlage is toegevoegd aan de Nota Gezondheidsbevordering 2013-2016. In voornoemde eindrapportage wordt verwezen naar diverse beleidsdocumenten en regels die samen het P- en H plan alcohol 2014-2018 van de gemeente Purmerend vormen. Eind 2018 verstrijkt de looptijd van dit plan en daarom moet een nieuw P- en H plan alcohol worden vastgesteld. Dit P- en H plan alcohol 2019-2022 wordt vastgesteld voor de periode van 1 januari 2019 tot 31 december 2022.¹

1.2 Ambities

In het gezondheidsbeleid 2019-2022 onderschrijft de gemeente Purmerend het belang van een gezonde Purmerendse samenleving. Een landelijke trend is dat jongeren op steeds latere leeftijd beginnen met drinken. Als jongeren eenmaal drinken, dan drinken ze echter onverminderd veel, met mogelijk gezondheidsschade tot gevolg. Bovendien lijkt de NIX-18 boodschap nog niet tot alle

¹ Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de gemeente Purmerend op 28 juni 2018 de lokale nota gezondheidsbeleid al heeft vastgesteld (zie verder paragraaf 2.4). Het P- en H plan alcohol 2019-2022 is afgestemd op dit gezondheidsbeleid.

jongeren en volwassenen te zijn doorgedrongen. Een en ander leidt tot de volgende ambities die wij hebben geïnspireerd op en laten aansluiten bij het Nationaal Preventieakkoord (zie paragraaf 2.3).

Ambities

Wat we willen bereiken met de Purmerendse aanpak is:

- een afname van (schadelijk) alcoholgebruik door jongeren;
- een verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens en het verbod op doorschenken bij dronkenschap door alcoholverstrekkers;
- dat alcoholverstrekkers zich primair verantwoordelijk voelen voor de naleving van de DHW en de gemeente hen hierin ondersteunt;
- een actief op alcoholpreventie gericht onderwijs;
- de realisatie van een gedragsverandering bij jongeren, volwassenen en alcoholverstrekkers. Iedereen moet het vanzelfsprekend gaan vinden dat jongeren onder de 18 jaar en (jong)volwassenen geen alcohol drinken.

Wij zullen diverse maatregelen nemen om invulling te geven aan bovenstaande ambities (zie verder hoofdstuk 5).

1.3 Terugblik periode 2014-2018

Het P- en H plan alcohol 2014-2018 is geëvalueerd. Het evaluatieverslag vindt u terug in bijlage 1. Uit de evaluatie blijkt dat we de afgelopen jaren hebben ingezet op vier verschillende thema's, namelijk voorlichting en preventie, onderzoek naleving leeftijdsgrens verkoop, evenementen en toezicht en handhaving.

De GGD Zaanstreek-Waterland brengt middels de jeugdgezondheidsmonitor periodiek het alcoholgebruik van tweede- en vierdeklassers in kaart. In het P- en H plan alcohol 2014-2018 hadden we het doel gesteld dat het alcoholgebruik onder tweede- en vierdeklassers in 2016 ten opzichte van 2010 moest zijn afgenomen. Voor de evaluatie van deze doelstelling betekent dit dat de resultaten van de jeugdgezondheidsmonitor van 2016 vergeleken moeten worden met de resultaten van 2010. Uit de evaluatie is echter naar voren gekomen dat de jeugdgezondheidsmonitor 2016 niet vergeleken kan worden met de resultaten van 2010. Daarom kan niet worden geconcludeerd of deze doelstelling is bereikt. De cijfers geven niettemin reden tot zorg. Uit de cijfers blijkt namelijk dat een groep jongeren in Purmerend (veel) te veel alcohol drinkt.

In de evaluatie worden, kort samengevat, de volgende trends gesignaleerd:

- de supermarkten, slijterijen, commerciële horeca en paracommerciële horeca vertonen een stijgende trend in verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol. Verbetering is nog mogelijk;
- de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol door de commerciële horecaverstrekkers is nog zeer laag (in 2015 4% en in 2016 9%)²;
- de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol door de thuisbezorgkanalen is laag (in 2015 0% en in 2017 9%)³;

² In 2017 is een steekproef gedaan onder 5 commerciële horecaverstrekkers, waar nog niet eerder aankoopopgingen waren gedaan. Het resultaat van deze steekproef kan, gelet op het geringe aantal aankoopopgingen en de verschillende onderzoeksgroep, niet worden vergeleken met de resultaten van de steekproeven uit 2015 en 2016. Het resultaat van de steekproef uit 2017 is hier daarom niet opgenomen.

³ In 2017 is voor het laatst een nalevingsonderzoek uitgevoerd in Purmerend. In 2018 is ervoor gekozen om een nalevingsonderzoek in de Beemster uit te voeren. Mede daarom was er in 2018 geen personele capaciteit om ook een nalevingsonderzoek in Purmerend uit te voeren.

- het in gesprek gaan met de ondernemers, het bespreekbaar maken van de problemen waar zij tegenaan lopen en het uitspreken van waardering als het goed gaat, werd vaak als prettig en constructief ervaren. We blijven met de alcoholverstrekkers in gesprek over NIX18;
- de NIX18 boodschap lijkt nog niet op alle jongeren in Purmerend het gewenste effect te hebben. Uit de jeugdgezondheidsmonitor 2016 blijkt namelijk dat 35% van de 13 en 14-jarigen in Purmerend ooit een paar slokjes alcohol heeft gedronken, 9% ooit minimaal 1 glas alcohol heeft gedronken en dat 2,6% onlangs aan bingedrinken (minimaal 5 drankjes drinken bij 1 gelegenheid) heeft gedaan. Uit de jeugdgezondheidsmonitor blijkt verder dat 66% van de 15 en 16-jarigen in Purmerend ooit een paar slokjes alcohol heeft gedronken, 43% ooit minimaal 1 glas alcohol heeft gedronken en dat 23% onlangs aan bingedrinken heeft gedaan;
- relatief veel ouders uit Purmerend (39%) van kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan, tolereren alcoholgebruik van hun kinderen;
- er zijn landelijke cijfers beschikbaar van het aantal jongeren dat met een alcoholvergiftiging is opgenomen in het ziekenhuis in de periode 2007 tot 2017. Landelijk is het aantal alcoholvergiftigingen in de periode 2007 tot 2017 verdrievoudigd (226 in 2007 en 671 in 2017). Uit onderzoek blijkt dat jaarlijks de meeste jongeren afkomstig zijn uit de regio's Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Op grond van de evaluatie worden de volgende aanbevelingen gedaan voor het P- en H plan alcohol 2019-2022:

- ten behoeve van de overzichtelijkheid zou het wenselijk zijn om het P- en H plan alcohol 2019-2022 in één beleidsdocument onder te brengen;
- in het P- en H plan alcohol 2019-2022 kan worden aangesloten bij de monitoring van het alcoholgebruik door minderjarigen door de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GGD ZW), maar moet goed worden nagedacht over de wijze waarop eventuele doelstellingen ten aanzien van een afname van alcoholgebruik door minderjarigen worden geformuleerd;
- aangezien alcoholverstrekkers het over het algemeen prettig vinden dat de gemeente met hen in gesprek gaat, is het aan te bevelen dat de gemeente, in samenwerking met Brijder Jeugd en de GGD ZW, ook in de toekomst het gesprek blijft aangaan met de ondernemers, verenigingen en organisatoren van evenementen en hen blijft wijzen op het belang van NIX18;
- het onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens is een nuttig instrument gebleken om niet alleen te meten hoe het met de naleving is gesteld, maar ook om de resultaten te gebruiken om het gesprek met de alcoholverstrekkers aan te gaan. Daarom wordt geadviseerd om in de periode 2019-2022 jaarlijks een nalevingsonderzoek uit te voeren;
- het inzetten van testkopers is een effectieve manier om overtreders op het spoor te komen. Een werkproces voor testkopers, dat nodig is voor de juridische handhaving, ontbreekt nog. Daarom is het aan te bevelen dat een werkproces in de periode 2019-2022 wordt opgesteld en geïmplementeerd;
- aangezien de commerciële horeca en de thuisbezorgkanalen de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol niet naar behoren naleven, zou het verstandig zijn om de komende jaren extra in te zetten op verbetering in deze branches;
- diverse snackbars in Purmerend verkopen alcohol voor gebruik elders dan ter plaatse. De gemeente heeft echter nog geen onderzoek gedaan naar het naleefgedrag van de leeftijdsgrens door de snackbars. Daarom wordt geadviseerd om in de periode 2019-2022 hier onderzoek naar te doen;
- het is wenselijk dat Brijder Jeugd en de GGD ZW blijven inzetten op voorlichting en preventie;
- er zijn (nog) geen cijfers bekend van het alcoholgebruik door Purmerendse jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar. Aangezien het P- en H plan alcohol 2019-2022 ten doel zal hebben om alcoholgebruik door jongeren terug te dringen en in de wetenschap dat de

hersenen gemiddeld tot het 24e levensjaar in ontwikkeling zijn, zou het verstandig zijn om het alcoholgebruik van deze doelgroep in kaart te brengen. Dan kunnen we onze interventies gericht inzetten;

- Brijder Jeugd en de GGD ZW hebben postermateriaal ontwikkeld voor evenementen en geven training aan barvrijwilligers. De inzet concentreert zich vooral op het evenement Reuring. Voor de periode 2019-2022 is het aan te bevelen om ook op de andere evenementen in te zetten;
- omdat relatief veel ouders uit Purmerend alcoholgebruik van hun kinderen tolereren, is het gewenst dat Brijder Jeugd en de GGD ZW ouders blijven voorlichten over de negatieve effecten van alcohol. Ouders hebben een belangrijke rol in het voorkomen en tegengaan van indrinken. Dit vereist extra aandacht in 2019-2022.

1.4 Totstandkoming P- en H plan alcohol 2019-2022

De gemeente heeft bij het ontwikkelen van dit P- en H plan alcohol 2019-2022 gebruik gemaakt van een door het Trimbos instituut voor gemeenten ontwikkeld model (versie 3.0). Dit model is gebaseerd op de meest actuele wetenschappelijke kennis over effectief lokaal alcoholbeleid.

Bij de totstandkoming van het P- en H plan alcohol 2019-2022 zijn verschillende partijen buiten en binnen de gemeente op een actieve wijze betrokken. Buiten de gemeentelijke organisatie is door Brijder Jeugd en de GGD ZW input geleverd. Binnen de gemeentelijke organisatie zijn medewerkers van het team Vergunningverlening, Beleid en Advies, het team Toezicht en Handhaving en het team Maatschappelijke Ontwikkeling actief betrokken geweest. Naast ambtelijke inbreng is ook bestuurlijke input geleverd. De resultaten van de gesprekken zijn in het P- en H plan alcohol 2019-2022 verwerkt. In het colofon is een overzicht opgenomen van de betrokken partijen.

1.5 Uitvoering en evaluatie

Er wordt een werkgroep Preventie- en Handavingsplan alcohol opgezet die zich gaat buigen over de concrete activiteiten per jaar. In het jaarlijks op te stellen VTH-uitvoeringsprogramma zullen wij concreet aangeven waarop de capaciteit wordt ingezet en welke preventie- en handavingsacties worden uitgevoerd.

Jaarlijks wordt aan de gemeenteraad een memo aangeboden over de voortgang van het gezondheidsbeleid. De resultaten van de in het VTH-uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten worden hierin meegenomen.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we allereerst in op de lokale Purmerendse situatie, bespreken we de plaats die het P- en H plan alcohol 2019-2022 inneemt in het bestaand beleidskader en staan we stil bij actuele ontwikkelingen. Hierna analyseren we in hoofdstuk 3 of, en zo ja, waarom (overmatig) alcoholgebruik door jongeren in Purmerend een probleem is en presenteren we onze risicoanalyse. In hoofdstuk 4 worden vervolgens de uitgangspunten van het beleid en de doelstellingen beschreven. Tot slot wordt inzichtelijk gemaakt welke preventie- en handavingsactiviteiten de gemeente Purmerend in de periode 2019-2022 gaat uitvoeren (hoofdstuk 5).

2

LOKALE SITUATIE

In dit hoofdstuk schetsen wij een beeld van de lokale situatie in Purmerend. We bespreken cijfers van het aantal jongeren in Purmerend en geven we een overzicht van de drank- en horecaverstrekkingen in Purmerend. Daarna staan we stil bij actuele ontwikkelingen. Tot slot treft u in dit hoofdstuk een omschrijving aan van de plaats die het P- en H plan alcohol 2019-2022 inneemt in het bestaand beleidskader.

2.1 Aantal jongeren in Purmerend

De gemeente Purmerend is een woon- en werkgemeente. Purmerend is, mede door het groeikernenbeleid van het rijk, de laatste 50 jaar enorm gegroeid. De bevolking is in een halve eeuw tijd meer dan vertienvoudigd, van 7.000 inwoners in 1950 naar 80.000 inwoners in 2018. De afgelopen jaren is de groei van Purmerend gestabiliseerd.

Uit de meest recente buurtmonitor Purmerend (2018) blijkt dat:

- 2.539 jongeren in de leeftijdscategorie 10 tot 12 jaar in Purmerend wonen;
- 1.882 jongeren in de leeftijdscategorie 13 tot 14 jaar in Purmerend wonen;
- 1.940 jongeren in de leeftijdscategorie 15 tot 16 jaar in Purmerend wonen;
- 2.011 jongeren in de leeftijdscategorie 17 tot 18 jaar in Purmerend wonen;
- 4.607 jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 19 tot 23 jaar in Purmerend wonen.

2.2 Aantal alcoholverstrekkers

In bijlage 2 vindt u een overzicht van de 211 alcoholverstrekkers in Purmerend. De alcoholverstrekkers hebben wij in de volgende categorieën verdeeld:

- commerciële natte horecabedrijven;
- paracommerciële natte horecabedrijven;
- droge horeca;
- slijterijen;
- supermarkten;
- taponthefingen.

De commerciële natte horeca zijn de horecabedrijven met een drank- en horecaverunning. De paracommerciële natte horeca richten zich op activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard die in het bezit zijn van een drank- en horecaverunning. Droge horeca zijn horecabedrijven die geen drank- en horecaverunning hebben maar wel zwak-alcoholhoudende dranken verkopen voor gebruik elders dan ter plaatse, zoals snackbars, shoarmazaken en de thuisbezorgkanalen.

Daarnaast wordt door slijterijen en supermarkten alcohol verkocht voor gebruik elders dan ter plaatse. Slijterijen hebben voor de verstrekking van alcoholhoudende dranken een slijterijvergunning nodig. De supermarkten mogen alleen zwak- alcoholhoudende dranken verstrekken.

De taponthefing wordt afgegeven als men buiten een inrichting met een drank- en horecaverunning alcoholhoudende dranken voor gebruik ter plaatse wil verstrekken, bijvoorbeeld tijdens evenementen. Ten behoeve van de alcoholverstreking kan hiervoor op basis van artikel 35 van de Drank- en Horecawet ontheffing worden aangevraagd. Zo wordt jaarlijks ontheffing verleend voor de 'Wijnroute'. Op deze avond openen winkeliers hun deuren en kunnen bezoekers verschillende soorten wijnen proeven bij meer dan 30 winkels.

In 2018 zijn er 14 vergunningplichtige evenementen georganiseerd. De belangrijkste evenementen in Purmerend die gepaard gaan met alcoholgebruik zijn:

- Electronic Picnic;
- Hengstenbal (afsluiting van het paardenrennen);
- jaarlijkse voorjaarskermis;
- Jordaan festival;
- Koningsdag- en nacht;
- Luilak festival;
- Reuring festival;
- Winters Purmerend.

2.3 Actuele ontwikkelingen

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 23 november 2018 een Nationaal Preventieakkoord gesloten met tientallen maatschappelijke organisaties en bedrijven. Het akkoord bestaat uit een uitgebreid pakket aan afspraken en maatregelen over het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. De deelnemers van het Nationaal Preventieakkoord willen in 2040 bereiken dat jongeren en zwangere vrouwen geen alcohol drinken en dat het aantal probleemdrinkers daalt.

Al het alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar en zwangere vrouwen wordt als problematisch aangemerkt. Een volwassen man is probleemdrinker als hij meer dan 21 glazen per week of meer dan 6 glazen per keer drinkt. Voor volwassen vrouwen liggen deze aantallen lager, namelijk op respectievelijk 14 en 4. Daarnaast moeten Nederlanders bewuster worden van hun drinkgedrag en de effecten daarvan. Naleving van de leeftijdsgrens door alcoholverstrekkers moet 100% zijn in 2030.

Om dit alles te bereiken zullen de deelnemers de volgende maatregelen nemen:

- supermarkten mogen niet meer stunten met alcoholprijzen;
- inzetten van testkopers om de naleving te testen;
- cursussen over niet doorschenken bij dronkenschap;
- voorlichting op scholen over alcoholgebruik en het betrekken van docenten en ouders;
- voorlichting zwangere vrouwen over de risico's van alcoholgebruik;
- bij jeugdwedstrijden wordt geen alcohol geschonken in de kantine;
- geen happy hours en meters bier meer in sportkantines;
- alcoholreclame langs de velden bij amateursport en grote evenementen verdwijnt;
- afspraken met sociale media om alcoholreclame af te schermen voor jongeren.

2.4 Samenhang met andere kaders

Het P- en H plan alcohol 2019-2022 hangt nauw samen met diverse beleidsstukken. In deze paragraaf wordt kort de relevantie van deze beleidsstukken besproken. Meer achtergrondinformatie over de beleidsstukken vindt u terug in bijlage 3.

In het Maatschappelijk Beleidskader 2012 heeft de gemeente Purmerend de ambitie gesteld om problematisch middelengebruik terug te dringen. Het P- en H plan alcohol 2014-2018 heeft invulling gegeven aan deze ambitie. Verder heeft de gemeente Purmerend op 28 juni 2018 de notitie Gezondheidsbevordering 2018-2021 (zoals bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet Publieke Gezondheid) vastgesteld. De gemeente wil zich de komende vier jaar gaan richten op het terugdringen van alcoholgebruik. In het plan maakt de gemeente bekend dat zij de komende periode, samen met scholen en ouders, gaat onderzoeken wat er op het gebied van alcohol speelt en wat er nodig is. De gemeente wil inzetten op toezicht, handhaving en preventie (waaronder het geven van voorlichting). Samen met ouders wil zij een passende aanpak ontwikkelen. Voor de uitvoering van het plan voeren Brijder Jeugd en de GGD ZW een projectplan genotmiddelen uit op scholen in Purmerend.

In de Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2016-2019 worden daarnaast de beleidskeuzes over de DHW beschreven. In uitwerking op deze nota stelt de gemeente Purmerend jaarlijks middels een uitvoeringsprogramma vast welke activiteiten zij voor het komende jaar gaat ontplooiën op het terrein van (onder andere) de DHW.

Tevens is in de Nota uitvoeringsregels handhaving Horeca en Alcoholverstrekkers Purmerend 2015-2018 een kader voor de handhaving van de horeca en alcoholverstrekkers neergelegd, heeft de gemeente in 2013 beleidsregels voor evenementen vastgesteld en zijn in het Horecaconvenant Purmerend 2013 afspraken gemaakt om tot een zo veilig mogelijk uitgaansklimaat te komen.

Daarnaast zijn in de Algemene plaatselijke verordening Purmerend 2003 (hierna: Apv) diverse regels opgenomen ter bescherming van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid en volksgezondheid. Verder zijn in de artikelen 172 tot en met 178 van de Gemeentewet diverse bevoegdheden toegekend aan de burgemeester in het kader van handhaving van de openbare orde, het toezicht op openbare gelegenheden, ordeverstoring vanuit woningen en ongeregelde heden. De ervaring leert dat drankmisbruik aantoonbaar sneller leidt tot verstoringen van de openbare orde.

3

PROBLEEM- EN RISICOANALYSE

In dit hoofdstuk analyseren we of, en zo ja, waarom (overmatig) alcoholgebruik door jongeren in Purmerend een probleem is. Het hoofdstuk sluiten we af met een risicoanalyse.

3.1 Naleving leeftijds grens verkoop alcohol

In de periode 2015 tot 2017 hebben we testkopers (jongeren die onmiskenbaar jonger zijn dan 18 jaar) ingezet om een reëel beeld te vormen van de naleving van de leeftijds grens voor de verkoop van alcohol door Purmerendse alcoholverstrekkers. In 2018 is ervoor gekozen om een nalevingsonderzoek in de Beemster uit te voeren. Mede daarom was er in 2018 geen personele capaciteit om ook onderzoek naar de naleving van de leeftijds grens in Purmerend uit te voeren. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de nalevingscijfers.

	2015	2016	2017
Supermarkten	50%	60%	63,3%
Slijterijen	75%	91%	N.B.
Commerciële horeca	4%	9%	N.B.
Paracommerciële horeca	0%	69%	N.B.
Thuisbezorgkanalen	N.B.	N.B.	9%

Tabel 1. Nalevingscijfers leeftijds grens verkoop alcohol 2015-2017

Uit voorgaande tabel blijkt dat de supermarkten, slijterijen, commerciële horeca en paracommerciële horeca een stijgende trend vertonen in verbetering van de naleving van de leeftijds grens voor de verkoop van alcohol. De nalevingscijfers van de commerciële horecaverstrekkers (9% in 2016) en de thuisbezorgkanalen (9% in 2017) zijn echter nog zeer laag. Hiermee samenhangende problemen zijn wederverstrekking (een meerderjarige koopt alcohol voor een minderjarige) en doorschenken bij dronkenschap. Wij vermoeden dat deze problemen helaas spelen in Purmerend, maar hebben geen zicht op de exacte omvang hiervan.

Ook indrinken blijft een wijdverbreid fenomeen. Alcohol is onlosmakelijk verbonden aan de jongeren(uitgaans)cultuur. Die speelt zich voor een belangrijk deel buiten de reguliere horeca af, bijvoorbeeld thuis (indrinken), in hokken, keten en in (sport)kantines. Ouders gaan we voorlichten over de negatieve effecten van alcohol. Ouders hebben een belangrijke rol in het voorkomen en tegengaan van thuis indrinken. Dit vereist extra aandacht. In hoofdstuk 5 wordt dit verder toegelicht.

3.2 Alcoholgebruik jongeren Purmerend

In 2016 hebben 1182 jongeren van het voortgezet onderwijs (klas 2 en klas 4) in Purmerend deelgenomen aan de jeugdgezondheidsmonitor van de GGD ZW. Met deze monitor wordt periodiek de lichamelijke en psychosociale gezondheid van kinderen en jeugdigen in kaart gebracht. Tweedeklassers zijn voornamelijk 13 en 14 jaar en vierdeklassers zijn grotendeels 15 en 16 jaar oud.

Uit de meest recente jeugdgezondheidsmonitor blijkt dat van de 13 en 14-jarigen in Purmerend:

- 35% ooit minimaal een paar slokjes alcohol gedronken heeft (regionaal is dit 34%);
- 9% ooit minimaal 1 glas alcohol gedronken heeft (regionaal is dit 8%);

- 2,6% vier weken voor het onderzoek aan bingedrinken (minimaal 5 drankjes drinken bij 1 gelegenheid) heeft gedaan (regionaal is dit 3%).

Uit de jeugdgezondheidsmonitor blijkt verder dat van de 15 en 16-jarigen in Purmerend:

- 66% ooit minimaal een paar slokjes alcohol gedronken heeft (regionaal is dit 63%);
- 43% ooit minimaal 1 glas alcohol gedronken heeft (regionaal is dit 41%);
- 23% vier weken voor het onderzoek aan bingedrinken heeft gedaan (regionaal is dit 24%).

Tevens blijkt uit de jeugdgezondheidsmonitor dat relatief veel Purmerendse ouders (39%) alcoholgebruik van hun kinderen tolereren. De cijfers van Purmerend verschillen nauwelijks van de regionale cijfers (Zaanstreek-Waterland). Wij vinden de cijfers zorgelijk omdat alcoholgebruik op jonge leeftijd negatieve gevolgen kan hebben voor de ontwikkeling van kinderen.

3.3 Gevolgen van alcoholgebruik op jonge leeftijd

Er zijn de laatste jaren steeds meer aanwijzingen gekomen dat (zwaar) alcoholgebruik op jonge leeftijd negatieve gevolgen kan hebben, waaronder een grotere kans op verslaving. Dit blijkt uit onderzoeken van Van Dijck e.a. (2005) en Verdurmen e.a. (2006). Het drinken van grote hoeveelheden alcohol kan bovendien leiden tot gezondheidsproblemen, zoals een alcoholvergiftiging en schade aan de hersenen. Daarnaast wordt steeds duidelijker dat alcohol het risico op diverse vormen van kanker (zoals borst-, lever- en slokdarmkanker) vergroot.

Alcoholvergiftiging

Alcohol is een zogenaamde neurotoxische stof. Dit houdt in dat het drinken van alcohol leidt tot het 'vergiftigen' en verminderd functioneren van de hersenen. Als sprake is van verminderd bewustzijn door in korte tijd teveel alcohol te drinken, wordt gesproken van een alcoholvergiftiging (ook wel: alcoholintoxicatie). Bij een alcoholvergiftiging wordt de concentratie alcohol in het bloed zo hoog dat iemand bewusteloos of zelfs in coma kan raken. Daarom worden jongeren met een alcoholvergiftiging vaak opgenomen in het ziekenhuis.

In 2014 zijn in Nederland 783 jongeren onder de 18 jaar in het ziekenhuis opgenomen als gevolg van alcoholgebruik. In 545 gevallen ging het om een alcoholvergiftiging. Sinds 2014 is het aantal alcoholgerelateerde ziekenhuisopnames landelijk toegenomen tot 860 in 2017. Uit onderzoek blijkt dat jaarlijks de meeste jongeren afkomstig zijn uit de regio's Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant. Het Dijklander Ziekenhuis (dat patiënten opvangt uit de regio Purmerend) heeft in 2016 8 jongeren behandeld vanwege een alcoholprobleem en in 2017 waren dit 11 jongeren.

Schade aan de hersenen

De hersenen ontwikkelen zich tot gemiddeld 24 jaar. Een onderdeel van de hersenen dat nog in volle ontwikkeling is tijdens de pubertijd, is de zogenaamde prefrontale cortex. Dit gebied van de hersenen is betrokken bij cognitieve en emotionele functies. Als er in de puberjaren veel alcohol wordt gedronken kan de prefrontale cortex aangetast raken, waardoor functies zoals het geheugen, leer- en concentratievermogen zich minder goed ontwikkelen.

Risikant gedrag

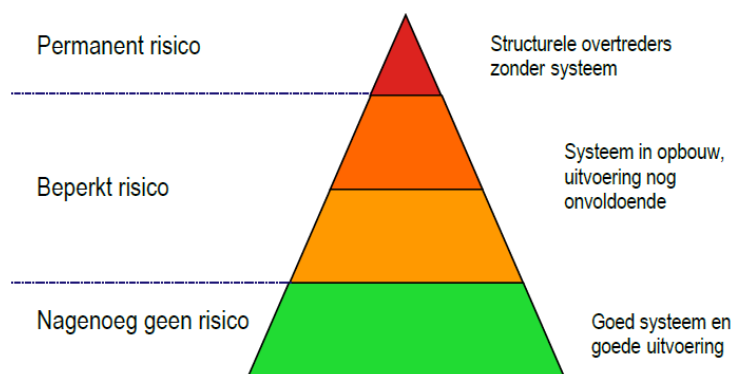
Regelmatig en stevig alcoholgebruik vergroot bovendien de kans op verkeersongevallen, letselschade, verstoringen van de openbare orde, geweld (waaronder ook seksueel geweld) en onveilig vrijen. Daarnaast zorgt het zogenaamde indrinken er vaak voor dat jongeren al in aangeschoten toestand in de horeca-aangelegenheden aankomen. Vooral jongeren die veel drinken zijn vaker bij vormen van riskant gedrag betrokken.

3.4 Alcohol in relatie tot middelengebruik

In Purmerend hebben we niet alleen te maken met (schadelijk) alcoholgebruik door jongeren. Drugsgebruik onder minderjarigen is helaas ook een probleem in Purmerend. Onze toezichthouders en de politie hebben waargenomen dat er onder schooltijd drugs wordt gebruikt en verhandeld. Het gaat in de meeste gevallen om softdrugs, zoals joints, hasj, wiet en tegenwoordig lachgas. Combinaties van alcohol en (soft)drugs kunnen de effecten van de afzonderlijke middelen versterken of tegenwerken. Hierdoor kunnen gevaarlijke wisselwerkingen ontstaan. De precieze effecten van combinatiegebruik zijn lastig te voorspellen, omdat de effecten per persoon verschillen. We weten echter dat drugs een zware belasting zijn voor het lichaam, vooral als het nog in ontwikkeling is.

3.5 Risicoanalyse

De risicoanalyse bestaat uit een selectie van doelgroepen, een vaststelling van risicokenmerken (waar mogelijk zijn de risico's nader gespecificeerd naar locatie en tijdstip) en een inschatting van het risico volgens onderstaande piramide (figuur 1). Tevens stellen wij per doelgroep de prioriteit vast, namelijk hoog, gemiddeld of laag.

Figuur 1. Risicopiramide

De risicoanalyse geeft inzicht in de concrete kenmerken van de locaties waar jongeren drinken en waar hun alcoholgebruik voor problemen zorgt. Hiermee kunnen de inspanningen van de gemeente gericht worden ingezet op plaatsen waar de grootste gezondheids- en/of veiligheidswinst kan worden behaald.

De gemeente Purmerend heeft op basis van de volgende informatie een risicoanalyse opgesteld:

- analyse van de lokale situatie (zie hoofdstuk 2);
- onderzoeksresultaten van het nalevingsonderzoek, de jeugdgezondheidsmonitor 2016 van de GGD ZW en cijfers over het aantal alcoholvergiftigingen in Purmerend (zie hoofdstuk 3);
- aan de DHW toezichthouders van de gemeente Purmerend, Brijder Jeugd en de GGD ZW is gevraagd wat per doelgroep de belangrijkste risico's zijn bij de uitvoering van de DHW en op welke aspecten van de DHW handhaving, regelgeving en educatie moet worden ingezet;
- aan de DHW toezichthouders van de gemeente Purmerend is gevraagd wat de risicolocaties/hotspots in Purmerend zijn. Hotspots zijn locaties waar jongeren alcoholhoudende drank proberen te kopen.

Op basis van voorgaande informatie zijn doelgroepen geselecteerd en is onderstaande risicoanalyse opgesteld (zie tabel 2). De einddoelgroep van dit P- en H plan alcohol 2019-2022 zijn jongeren en jongvolwassenen tot 24 jaar. Het accent ligt nadrukkelijk op de groep onder de 18 jaar, omdat de gezondheidsschade van alcoholgebruik het grootst is onder de 18 jaar. Omdat de alcoholproblematiek onderhevig is aan trends, wordt de risicoanalyse idealiter elk jaar opnieuw uitgevoerd.

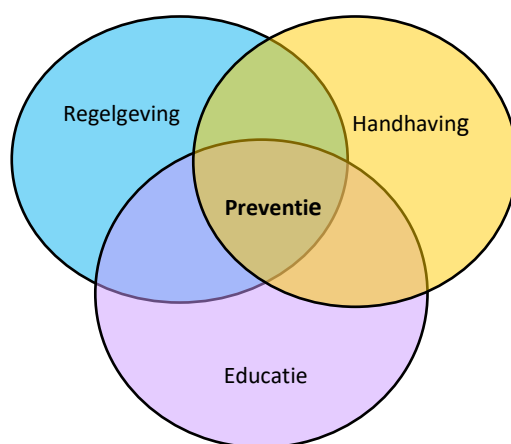
Doelgroep	Risicokenmerken	Risicolocaties / hotspots	Risicotijden	Risico-inschatting	Prioriteit
Commerciële horeca	<ul style="list-style-type: none"> Niet naleven leeftijdsgrens; Jongeren die in beschonken staat binnenkomen (thuis indrinken); Doorschenken bij dronkenschap. 	Cafés en restaurants op de Koemarkt	Uitgaansavond, met name vr, za en zo van 20.00 tot 02.00 uur	Permanent	Hoog
Supermarkten en slijterijen	<ul style="list-style-type: none"> Niet naleven leeftijdsgrens; Wederverstrekking; Ontbreken zelfcontrole. 	Een aantal bij ons bekende supermarkten	Geen afgebakend tijdstip	Permanent, maar voor slijterijen beperkt	Gemiddeld
Thuisbezorgkanalen, snackbars en shoarmazaken	<ul style="list-style-type: none"> Niet naleven leeftijdsgrens; Wederverstrekking. 	Alle thuisbezorgkanalen, snackbars en shoarmazaken	Geen afgebakend tijdstip	Permanent	Hoog
Paracommerciële horeca (stichtingen en verenigingen)	<ul style="list-style-type: none"> Niet naleven leeftijdsgrens; Wederverstrekking; Bij feesten ongecontroleerde verstrekking; Doorschenken bij dronkenschap; Vrijwilligers. 	Sportclubs	Doordeweeks in de avonden, in de weekenden vanaf 14:00 uur en tijdens feesten	Permanent, maar niet continu	Gemiddeld
Openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> Openbare dronkenschap en overlast; Drugsoverlast; Wederverstrekking. 	Parken, rondom scholen en 'beschutte plekken'	Rond schoolpauzes en 's avonds (met name rond sluitingstijd van de horeca: 02.00 uur)	Permanent	Gemiddeld
Scholen	<ul style="list-style-type: none"> Niet naleven leeftijdsgrens; Ontbreken van beleid over alcohol; Drugsoverlast; Schoolfeesten. 	Niet nader afgebakend	Schoolpauzes en buitenschoolse activiteiten	Beperkt	Hoog
Ouders	<ul style="list-style-type: none"> Ontbreken van duidelijke afspraken over alcohol; Acceptatie ouders van alcoholgebruik kinderen; Thuis indrinken; Bij feestjes thuis ongecontroleerde verstrekking. 	n.v.t.	Divers	Permanent	Hoog
Evenementen	<ul style="list-style-type: none"> Niet naleven leeftijdsgrens; Doorschenken bij dronkenschap; Alcoholgerelateerde overlast; 	Zie paragraaf 2.2	Divers	Permanent	Gemiddeld

Tabel 2. Risicoanalyse

4 FOCUS

4.1 Uitgangspunten en onderbouwing

Dit P- en H plan alcohol 2019-2022 is gebaseerd op een integrale visie, zoals bedoeld in het preventiemodel van Reynolds (zie figuur 2). Het preventiemodel kent 3 pijlers, te weten: educatie, regelgeving en handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf, maar overlappen elkaar ook. Alle pijlers zijn gericht op preventie. Daarom is preventie het middelpunt van de drie ballonnen. Juist in de overlap zien we de integrale visie terug.

Figuur 2. Preventiemodel Reynolds

Alcoholgebruik is altijd een resultaat van een combinatie van factoren. De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. Alcoholpreventie kan nooit alleen op het individu gericht zijn. Het meest succesvol zijn strategieën die vooral de omgeving van de drinker beïnvloeden. En in die omgeving van de jonge drinker spelen alcoholverstrekkers, scholen en ouders een belangrijke rol. In dit P- en H plan alcohol 2019-2022 staat daarom de omgeving van de jonge drinker centraal.

4.2 Doelstellingen

Op basis van de evaluatie van het P- en H plan alcohol 2014-2018 en de probleem- en risicoanalyse (zie hoofdstuk 3) stellen wij de volgende doelstellingen voor. De doelstellingen hebben wij ingedeeld in 4 categorieën.

1. Doelstellingen nalevingsonderzoek

- In de periode 2019-2022 willen we duidelijkheid in hoeverre snackbars en shoarmazaken de leeftijdsgrens naleven. Dit gaan we onderzoeken en naar aanleiding van de resultaten worden acties gepland;
- In 2022 is een werkproces voor testkopers geïmplementeerd;

- De naleving van de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop is begin 2022 gestegen:
 - Bij commerciële horeca van 9% in 2016 naar tenminste 50% in 2022;
 - In supermarkten van 63,3% in 2017 naar tenminste 80% in 2022;
 - In slijterijen van 91% in 2016 naar tenminste 95% in 2022;
 - Bij thuisbezorgkanalen van 9% in 2017 naar tenminste 50% in 2022;
 - Bij paracommerciële horeca van 69% in 2016 naar tenminste 80% in 2022.

2. Doelstellingen voorkomen dronkenschap en doorschenken

- In de periode 2019-2022 willen we duidelijkheid in hoeverre het verbod om dronken personen in horeca-aangelegenheden toe te laten en het verbod op doorschenken bij dronkenschap wordt nageleefd. Dit gaan we onderzoeken en naar aanleiding van de resultaten worden acties gepland;
- We willen dronkenschap en doorschenken bij dronkenschap voorkomen. In de periode 2019-2022 gaan we de samenwerking met de cafés, restaurants en paracommerciële horeca met betrekking tot dit onderwerp intensiveren.

3. Doelstellingen alcoholgebruik jongeren

- Versterken van de sociale norm dat jongeren onder de 18 jaar geen alcohol drinken en vergroten bewustwording van de gevolgen van het gebruik van alcohol;
- We vinden het belangrijk om inzicht te verkrijgen in het alcoholgebruik van jongeren en jongvolwassenen (in de leeftijd 18-24 jaar). Dit willen we bereiken door in de periode 2019-2022 de mogelijkheden hieromtrent in kaart te brengen;
- We willen duidelijkheid over de huidige stand van zaken van het alcoholgebruik door Purmerendse jongeren. We zullen de resultaten van de eerstvolgende jeugdgezondheidsmonitor van de GGD Zaanstreek-Waterland gebruiken als uitgangspunt voor verder onderzoek.⁴

4. Overige doelstellingen

- In de periode 2019-2022 willen we integraal samenwerken met de politie en omliggende gemeenten in de aanpak van schadelijk alcoholgebruik door jongeren;
- We vinden het belangrijk dat de kennis van alcoholverstrekkers over de wet- en regelgeving en het gebruik en risico's van alcohol wordt vergroot. Dit willen we bereiken door middel van gerichte voorlichting en trainingen;
- In 2022 is de lesmethode 'De Gezonde School Genotmiddelen' (DGSG) op alle scholen van het voortgezet onderwijs in Purmerend geïntroduceerd en waar mogelijk geïmplementeerd;
- Versterken bewustwording van ouders van hun rol bij het alcoholgebruik van hun kinderen (in het bijzonder het voorkomen en tegengaan van thuis indrinken) en ondersteunen van ouders over opvoedvragen rond alcoholgebruik.

⁴ Bij het bepalen van de doelstellingen, heeft de gemeente Purmerend gekozen om de resultaten van de eerstvolgende jeugdgezondheidsmonitor (schooljaar 2019/2020) als uitgangspunt voor verder onderzoek te gebruiken. Dit wordt ook wel de 'nulmeting' genoemd. De meest recente jeugdgezondheidsmonitor is in het schooljaar 2015/2016 afgenomen. Dit onderzoek is uitgevoerd onder tweede- en vierdeklassers. Het onderzoek was niet-anoniem en herleidbaar tot leerlingen. De volgende monitor wordt afgenomen in het schooljaar 2019/2020, wordt uitgevoerd onder eerste- en derdeklassers en zal anoniem zijn. Aangezien de onderzoeksmethoden en de onderzoeksgroepen van 2015/2016 en 2019/2020 verschillen, kunnen wij deze onderzoeken niet met elkaar gaan vergelijken. Om die reden hebben wij ervoor gekozen de resultaten van de jeugdgezondheidsmonitor 2015/2016 niet als uitgangspunt te gebruiken voor dit P- en H plan alcohol 2019-2022.

5

INTERVENTIESTRATEGIE

In dit hoofdstuk wordt inzichtelijk gemaakt welke preventie- en handhavingsactiviteiten de gemeente Purmerend in de periode 2019-2022 gaat uitvoeren om de doelstellingen te bereiken.

5.1 Preventie- en handhavingsacties

In de interventiestrategie vindt de vertaalslag plaats van de risicoanalyse naar het bepalen van de preventie- en handhavingsacties (interventies). De kern van de interventiestrategie van de gemeente Purmerend is gebaseerd op de drie beleidspijlers handhaving, regelgeving en educatie. Het uitgangspunt is dat per doelgroep zoveel mogelijk combinaties worden gemaakt van elementen van de verschillende pijlers, zodat de interventies elkaar kunnen versterken. In de interventiematrix (tabel 3) worden per beleidspijler de acties weergegeven.

In principe is de gemeente actiehouders van de hierna te noemen interventies. Voor sommige acties zijn Brijder Jeugd en de GGD ZW en actiehouders(s). In de interventiematrix wordt tussen haakjes aangegeven of Brijder Jeugd en de GGD ZW tevens actiehouders zijn.

Doelgroep	Pijler 1: Handhaving	Pijler 2: Regelgeving	Pijler 3: Educatie
Commerciële horeca	<ul style="list-style-type: none">• Extra controles uitvoeren;• Goed gedrag belonen;• Nalevingsonderzoek (inzetten testkopers);• Onderzoek dronkenschap en doorschenken (inhuren acteurs).	<ul style="list-style-type: none">• Actualiseren uitvoeringsregels DHW;• Opstellen werkproces voor testkopers.	<ul style="list-style-type: none">• Aanpak dronkenschap en doorschenken;• Communicatie over resultaten nalevings- en doorschenken onderzoek;• Communicatie over DHW;• Voorlichtingsmateriaal (Brijder Jeugd/GGD ZW);• Training barpersoneel (Brijder Jeugd).
Supermarkten en slijterijen	<ul style="list-style-type: none">• Nalevingsonderzoek;• Goed gedrag belonen.	<ul style="list-style-type: none">• Actualiseren uitvoeringsregels DHW;• Opstellen werkproces voor testkopers.	<ul style="list-style-type: none">• Communicatie over resultaten nalevingsonderzoek;• Communicatie over DHW;• Voorlichtingsmateriaal (Brijder Jeugd/GGD ZW).
Thuisbezorgkanalen, snackbars en shoarmazaken	<ul style="list-style-type: none">• Extra controles uitvoeren;• Goed gedrag belonen;• Nalevingsonderzoek.	<ul style="list-style-type: none">• Actualiseren uitvoeringsregels DHW;• Opstellen werkproces voor testkopers.	<ul style="list-style-type: none">• Communicatie over resultaten nalevingsonderzoek;• Communicatie over DHW.
Paracommerciële horeca (stichtingen en verenigingen)	<ul style="list-style-type: none">• Nalevingsonderzoek;• Goed gedrag belonen;• Onderzoek dronkenschap	<ul style="list-style-type: none">• Actualiseren uitvoeringsregels DHW;• Actualiseren	<ul style="list-style-type: none">• Aanpak dronkenschap en doorschenken;• Communicatie over

	en doorschenken.	horecaconvenant; • Opstellen werkproces voor testkopers.	resultaten nalevings- en doorschenken onderzoek; • Communicatie over DHW en goed alcoholbeleid; • Voorlichtingsmateriaal (Brijder Jeugd/GGD ZW); • Training barpersoneel (Brijder Jeugd).
Openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Inventariseren integrale samenwerking met jeugdboa's, jongerenwerkers, politie en omliggende gemeenten; • Meldpunt drugsoverlast opzetten. 	• Actualiseren uitvoeringsregels DHW.	
Scholen			<ul style="list-style-type: none"> • Presentaties op scholen; • Lesmateriaal Trimos Instituut implementeren (Brijder Jeugd/GGD ZW, idem voor onderstaande interventies); • Docenttraining signaleren en begeleiden; • Gastlessen bij incidenten; • Theater in de klas; • Uitdelen van gadgets; • Overleg over alcoholbeleid scholen.
Ouders			<ul style="list-style-type: none"> • Alcoholopvoeding en uitgaansopvoeding (Brijder Jeugd/GGD ZW); • Bewustwording negatieve effecten van alcohol (voorkomen en tegengaan thuis indrinken); • Ouderavonden (Brijder Jeugd/GGD ZW)
Evenementen	<ul style="list-style-type: none"> • Nalevingsonderzoek; • Onderzoek dronkenschap en doorschenken; • Meldpunt drugsoverlast opzetten. 	• Actualiseren horecaconvenant.	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie over DHW en alcoholregels; • Aanpak dronkenschap en doorschenken; • Voorlichtingsmateriaal (Brijder Jeugd/GGD ZW); • Training barpersoneel (Brijder Jeugd).

Tabel 3. Interventiemix per beleidspijler

5.2 Toelichting pijler 1: handhavingsacties

Toezicht op naleving leeftijdsgrens voor verkoop en bezit van alcohol

Het is bekend dat de gezondheidsschade van alcoholgebruik het grootst is onder de 18 jaar. Met dit gegeven in het achterhoofd, is in 2014 de leeftijdsgrens voor verkoop én bezit van alcohol verhoogd naar 18 jaar. Het toezicht op de naleving van deze leeftijdsgrens wordt als een belangrijke prioriteit beschouwd binnen dit P- en H plan alcohol 2019-2022. In het jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma VTH zullen wij bepalen hoeveel controles we gaan uitvoeren.

Leeftijdscntroles zijn vaak lastig uit te voeren door onze toezichthouders, omdat ze snel herkend worden. Bovendien moeten zij vaak lang wachten totdat een jongere die niet onmiskenbaar 18 jaar is

alcohol bestelt en afrekent. Voor de toezichthouders is het daardoor moeilijk om leeftijdsgrens overtredingen op heterdaad vast te stellen. Het inzetten van testkopers is een effectieve manier om overtreders op het spoor te komen. Een werkproces voor testkopers, nodig voor de juridische handhaving, ontbreekt nog en daarom wordt een werkproces opgesteld en geïmplementeerd.

Voordat het toezicht op de naleving van deze leeftijdsgrens wordt uitgevoerd, kan een basiscontrole worden gedaan. Met een basiscontrole wordt jaarlijks vastgesteld of de vergunning nog op orde is (of er überhaupt een vergunning is) en of de leidinggevende ook echt aanwezig is. Voor 18-24 jarigen gaat het vooral om het voorkomen van overmatig alcoholgebruik. De uitgaansavonden en het thuis indrinken zijn belangrijke risicomomenten.

Goed gedrag belonen

Het nalevingsonderzoek willen we gebruiken om het gesprek met de alcoholverstrekkers aan te gaan. Goed gedrag willen wij belonen door bijvoorbeeld attenties of complimentkaartjes uit te delen. Alleen in de gevallen waar het echt niet anders kan, zullen wij eerst een officiële waarschuwing geven en vervolgens een boete opleggen. Het opleggen van een boete dient als laatste middel.

Onderzoek dronkenschap en doorschenken bij dronkenschap

Personen die in kennelijke staat van dronkenschap verkeren mogen niet worden toegelaten in horeca-aangelegenheden. Daarnaast mag er niet worden doorgeschonken aan personen die al dronken zijn. De gemeente Purmerend heeft nog geen goed zicht op de naleving van deze regels.

De gemeente Purmerend wil duidelijkheid in hoeverre het verbod om dronken personen in horeca-aangelegenheden toe te laten en het verbod op doorschenken bij dronkenschap wordt nageleefd. Dit gaan we onderzoeken. Het onderzoeksbureau Objectief kan een dergelijk onderzoek uitvoeren. In het onderzoek proberen twee acteurs in een geënceneerde staat van dronkenschap alcohol te kopen in een (van tevoren vastgesteld) aantal horecagelegenheden. Een waarnemer is tijdens het onderzoek aanwezig en observeert de aankoop poging. Na afloop van de aankoop poging stelt de waarnemer een controlevraag aan de betrokken barmedewerker. Deze controlevraag dient als extra check of de barmedewerker de acteurs als dronken heeft ingeschat.

Dit onderzoek geeft inzicht in de naleving in onze gemeente. Tijdens het onderzoek wordt tevens waardevolle informatie verzameld over waar het in het naleefproces fout gaat (bijvoorbeeld geen aandacht voor dronkenschap) of juist goed gaat (bijvoorbeeld een succesvolle weigertechniek zoals het aanbieden van een alternatief), over de reactie van het barpersoneel en de sfeer in de gelegenheid. Door de combinatie van een concreet nalevingspercentage en de kwalitatieve informatie over het naleefproces kan het onderzoek een cruciale bron van informatie vormen voor de agendasetting en het mobiliseren van stakeholders voor een gezamenlijke aanpak.

Inventariseren integrale samenwerking met jeugdboa's, jeugdwerkers, politie en gemeenten

De gemeentelijke toezichthouders hebben de bevoegdheid om toezicht te houden op de naleving van DHW, zoals de naleving van de leeftijdsgrens. Toezicht en handhaving met betrekking tot openbaar dronkenschap en ontheffing sluitingsuur is voorbehouden aan de politie. Daarom willen wij in de periode 2019-2022 integraal samenwerken met de politie in de aanpak van schadelijk alcoholgebruik door jongeren. Een bespreekpunt is de zogenaamde 'confrontatie aanpak'. In andere gemeenten worden dronken jongeren die zich tijdens uitgaansavonden misdragen door de politie en handhavers van de gemeente gefilmd. Jongeren worden bewust gemaakt van hun gedrag door hen ermee te confronteren. Ook ouders worden hierin betrokken, ook omdat ouders thuis indrinken kunnen voorkomen en tegengaan. Veilig uitgaan begint immers thuis en de normen en waarden van ouders spelen hierin een zeer belangrijke rol.

Bovendien willen wij integraal samenwerken in de aanpak van schadelijk alcoholgebruik door jongeren met jeugdboa's, jeugdwerkers en omliggende gemeenten (zoals de Beemster, Edam-Volendam, Waterland, Landsmeer en Wormerland), omdat alcoholgebruik door jongeren en jongvolwassenen gemeente-overschrijdend is en een gezamenlijke aanpak wellicht effectief is.

5.3 Toelichting pijler 2: regelgevende acties

Om tot een zo groot mogelijk nalevingsgedrag te komen, kunnen we verschillende bestuursrechtelijke sancties inzetten. In de Nota VTH 2016-2019 is de basissanctiestrategie van de gemeente vastgelegd. In de Uitvoeringsregels handhaving horeca- en alcoholverstrekkers Purmerend 2015-2018 is een en ander nader uitgewerkt. Aangezien de looptijd van de uitvoeringsregels eind 2018 verstrijkt, zullen deze regels geactualiseerd worden.

Ook de looptijd van het Horecaconvenant verstrijkt eind 2018. In het convenant zijn afspraken opgenomen over sluitingstijden, beperking van happy hours, gebruik van alcoholvrije dranken en voordeurbeleid. Het Horecaconvenant wordt geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. Indien het horecaconvenant wordt geactualiseerd, zouden nog aanvullende afspraken gemaakt kunnen worden over (doorschenken bij) dronkenschap en het beperken van alcoholreclame.

Verder hebben we beleidsregels over evenementen en zijn in onze Apv (artikelen 110g en 110h) regels opgenomen over schenktijden bij de paracommerciële horeca en bijeenkomsten van persoonlijke aard. Hiermee is voldaan aan de wettelijke verplichting met betrekking tot oneerlijke mededinging. Tevens wordt een werkproces voor testkopers opgesteld en geïmplementeerd. Ten slotte wordt bij evenementen waar veel jongeren onder de 18 jaar worden verwacht al de voorwaarde opgenomen dat de organisator polsbandjes en voorlichtingsmateriaal moet verstrekken en tonen. Deze voorwaarden worden ook in de periode 2019-2022 weer opgenomen in de vergunningen.

5.4 Toelichting pijler 3: educatieve acties

De gemeente Purmerend wil structureel aandacht besteden aan educatie en preventie van alcoholgebruik door jongeren. Educatie kan het effect van de handhaving versterken. Alcoholverstrekkers, scholen en ouders kunnen invloed hebben op het alcoholgebruik van jongeren.

Alcoholverstrekkers

Van de alcoholverstrekkers verwachten wij dat ze de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol kennen en naleven, evenals het verbod op doorschenken bij dronkenschap en het toelaten van personen in kennelijke staat van dronkenschap in de onderneming, vereniging of het evenement.

Wij vinden het belangrijk dat een alcoholverstrekker zich bewust is van zijn/haar verantwoordelijkheid en in staat is juist te handelen, ook wanneer er weerstand is bij de klant. Om alcoholverstrekkers hierin te trainen zijn trainingsprogramma's ontwikkeld, zoals de Barcode voor barpersoneel, de Instructie Verantwoord Alcoholgebruik (IVA) training voor barvrijwilligers en de Evenementen IVA. We maken een onderscheid naar de volgende doelgroepen die getraind kunnen worden:

- barpersoneel horeca;
- personeel restaurants;
- barvrijwilligers sportverenigingen en stichtingen;
- barpersoneel evenementen.

In overleg met Brijder Jeugd en de GGD ZW zal worden afgestemd wie de trainingen gaat verzorgen.

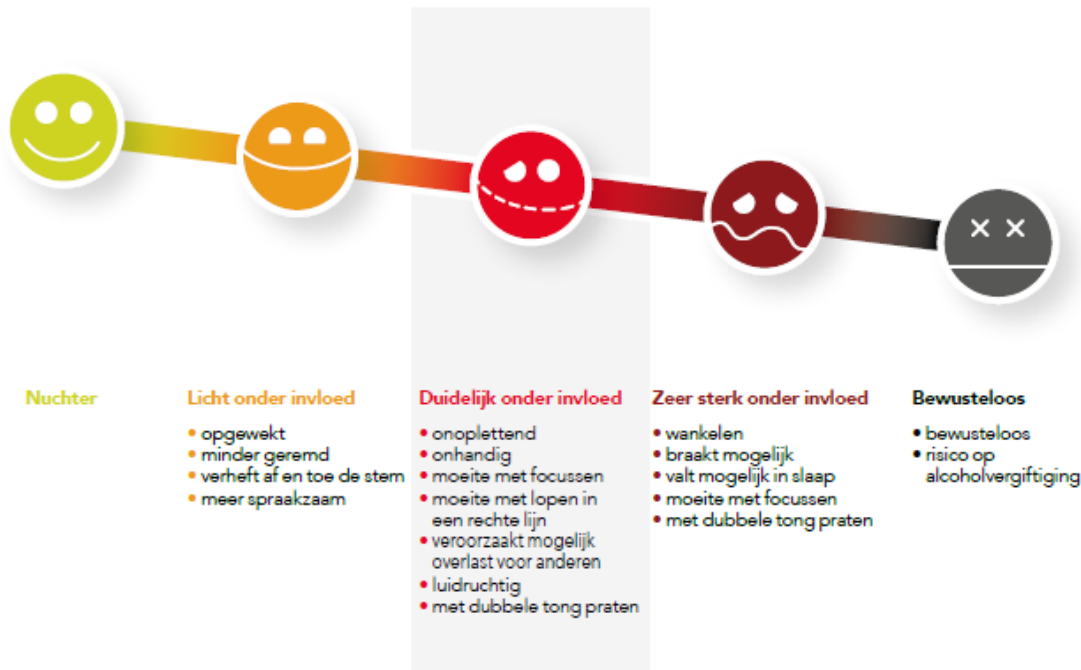
Naleving van de wet kunnen we naast individuele training beïnvloeden door in gesprek te gaan met de alcoholverstrekkers over:

- uitleg van de regels, de argumenten voor deze regels en uitleg over mogelijke hulpmiddelen om na te kunnen leven (educatieve communicatie);
- gewenste normen (bijvoorbeeld het vaststellen van een norm ten aanzien van dronkenschap);
- controles, sancties, uitbreiding toezichtcapaciteit en toezichthouders in uniform;
- resultaten nalevings- en doorschenken onderzoek.

Wij hebben ervaren dat alcoholverstrekkers het over het algemeen prettig vinden dat de gemeente met hen in gesprek gaat, dat we bespreken waar alcoholverstrekkers tegenaan lopen en dat we waardering uitspreken als het goed gaat. Daarom willen wij deze aanpak voortzetten.

We willen dronkenschap en doorschenken voorkomen en daarom gaan we de samenwerking met de cafés, restaurants en paracommerciële horeca met betrekking tot dit onderwerp intensiveren. In paragraaf 5.2 hebben we uiteengezet dat we een nalevingsonderzoek dronkenschap en doorschenken willen uitvoeren. Een vervolgstap kan zijn om de horecaondernemers te ondersteunen in het herkennen van dronkenschap. In de praktijk kan het voorkomen dat de horeca een andere norm voor dronkenschap hanteert dan bijvoorbeeld toezichthouders of de politie doen. Om gezamenlijke doelen te kunnen formuleren voor het plan van aanpak dienen alle partijen het eens te zijn over één en dezelfde norm voor dronkenschap en doorschenken.

Het Trimbos Instituut heeft een tool ontwikkeld om met de betrokken stakeholders aan de hand van concrete en herkenbare afbeeldingen en omschrijvingen van uiterlijke kenmerken het gesprek aan te gaan (zie figuur 3). De rode smiley in het midden staat voor de kennelijke staat van dronkenschap zoals deze in de wet is aangegeven. Het Trimbos Instituut heeft op basis van de smileys tevens een handelingsperspectief voor barmedewerkers opgesteld (figuur 4). Wanneer dit handelingsperspectief wordt afgedrukt als sticker kan deze eenvoudig achter de bar worden bevestigd als geheugensteun.

Figuur 3. Schaal van dronkenschap

In navolging van de afspraken die zijn gemaakt in het Nationaal Preventieakkoord, willen wij dat de sportverenigingen aan alle sporters en andere bezoekers een gezonde sportomgeving bieden. Wij vinden dat overmatig alcoholgebruik en sport niet samengaan. Bewustwordingstrajecten via de sportverenigingen hebben grote kans op succes, vanwege de sociale cohesie binnen een sportvereniging en de raakvlakken die sporten al heeft met het thema gezondheid. Daarom gaan collega's van het team Maatschappelijke Ondersteuning, Brijder Jeugd, GGD ZW en Spurd in gesprek met de sportverenigingen. Onderwerpen die zij kunnen bespreken zijn bijvoorbeeld goed alcoholbeleid in de kantine, beperken van prijsacties, stimuleren van alcohol vrije alternatieven en geen alcohol schenken bij jeugdwedstrijden.

Daarnaast wil de gemeente Purmerend andere educatieve maatregelen inzetten om een gedragsverandering te bewerkstelligen. Wij denken aan de volgende interventies:

- organiseren horecacongres;
- samen met Brijder Jeugd en GGD ZW voorlichtingsmateriaal ontwikkelen voor ondernemers, verenigingen en organisatoren van evenementen. In de vergunning kan worden opgenomen dat de organisatoren voorlichtingsmateriaal moeten tonen.

HOE KAN IK ALS BARMEDEWERKER VERANTWOORD ALCOHOL SCHENKEN?

Licht onder invloed

Als mijn gast...

- opgewekt is
- minder geremd is
- af en toe de stem verheft
- meer spraakzaam is

... dan merk ik dat op en houd ik mijn gast in de gaten.

Duidelijk onder invloed

Als mijn gast...

- onoplettend is
- onhandig is
- moeite heeft met focussen
- luidruchtig is

... dan weiger ik alcohol en bied ik een alternatief aan: *"Kan ik wat anders voor je inschenken?"*

Zeer sterk onder invloed

Als mijn gast...

- wankelt
- mogelijk gaat braken
- mogelijk in slaap valt
- met dubbele tong praat

... dan weiger ik alcohol en bied ik hulp aan

Onderzoeksbureau Objectief & Trimbos-instituut.®

Scholen

De school is een belangrijke pedagogische omgeving voor jongeren. Ook als het gaat om alcoholgebruik leren jongeren op school wat wel en niet verstandig is. Brijder Jeugd en de GGD ZW leggen zich toe op preventie van schadelijk alcoholgebruik door Purmerendse jongeren op scholen en ontvangen hiervoor subsidie.

Een jeugdverpleegkundige van de GGD ZW is wekelijks op school aanwezig om haar bekendheid met de jongeren te vergroten. Deze verpleegkundige is een laagdrempelig aanspreekpunt voor leerlingen en docenten. De jeugdverpleegkundige kan bij vermoedens van alcoholgebruik doorverwijzen naar Brijder Jeugd en vervult zodoende een belangrijke signalerende rol. Brijder Jeugd zal tevens zorg verlenen aan jongeren die als gevolg van een alcoholvergiftiging zijn opgenomen in het ziekenhuis.

Samen met Brijder Jeugd en de GGD ZW willen wij bereiken dat voortgezet onderwijs scholen in Purmerend kennis maken met de lesmethode DGSG (De Gezonde School Genotmiddelen) en dit programma implementeren. DGSG is een schoolpreventieprogramma over alcohol, roken en drugs. Het programma bestaat uit 4 onderdelen. Vanuit de scholen kunnen overigens verschillende vragen en behoeften bestaan. Daarom wordt maatwerk geleverd aan elke school. Wij richten ons op het voortgezet onderwijs, omdat uit onderzoek is gebleken dat voorlichting over alcohol aan leerlingen in het basisonderwijs geen effecten heeft.

De Gezonde School Genotmiddelen

1. Educatie

- Trimbos heeft lesmateriaal ontwikkeld. In het lesmateriaal is aandacht voor kennis, houding en gedrag. Veel aandacht gaat uit naar groepsdruk en weerbaarheid. De docent wordt getraind door Brijder Jeugd en GGD ZW;
- Daarnaast zal Brijder Jeugd gastlessen geven, wordt theater in de klas verzorgd door stichting theater 't Lev en zullen gadgets uitgedeeld worden aan leerlingen ter versterking van de preventieboodschap;
- Tevens kan een gemeentelijke toezichthouder op scholen een presentatie over de taak van een handhaver. In de presentatie zou de toezichthouder tevens de gevaren van alcoholgebruik door jongeren kunnen bespreken.

2. Ouderbetrokkenheid

- Bij de opvoeding rondom alcohol, roken en drugs spelen ouders een grote rol. DGSG betreft daarom ook ouders bij het programma. Dit gebeurt door informatie en opvoedtips te geven via ouderavonden, websites en folders.

3. Signaleren en begeleiden

- Soms gaan leerlingen zich anders gedragen. Dit kan komen door (overmatig) alcohol- of drugsgebruik. Van de leerling zelf, van een ouder of van een ander naast familielid. Hoe stel je vast dat het alcohol- of drugsgebruik inderdaad de reden van het veranderde gedrag is? En wat kun je doen om de jongere te helpen als blijkt dat er alcohol of drugs in het spel is? Het onderdeel 'signaleren en begeleiden' gaat op deze vragen in;
- Brijder Jeugd en de GGD ZW zullen de docententraining Signaleren & Begeleiden geven, aansluiten bij mentor overleggen en zorgadviesteam overleggen en bespreken casussen met de zorgcoördinator;
- Voor leerlingen is er daarnaast de mogelijkheid tot een individueel preventiegesprek. Hiervoor wordt de landelijke preventierichtlijn van de Moti-4 gespreksmethode gebruikt door medewerker van Brijder Jeugd.

4. Beleid en regels

- Dit onderdeel bestaat uit het opstellen en communiceren van een goed reglement over alcohol, tabak en drugs. In een reglement kan staan welke regels er zijn, voor wie de regels gelden en wat de uitzonderingen zijn;
- Te denken valt aan alcoholvrije schoolfeesten, rookvrij schoolplein en alcoholbeleid tijdens schoolreizen;
- De GGD ZW bespreekt beleid en regels met de school en geeft zo nodig begeleiding.

Ouders en volwassenen (55+)

Ouders hebben invloed op het alcoholgebruik door hun kinderen. De beschikbaarheid van alcohol in huis, het stellen van regels over alcoholgebruik en het houden van toezicht op feesten zijn geschikte instrumenten om alcoholgebruik tegen te gaan. Ook door regels te stellen die niet expliciet gaan over

alcoholgebruik, kunnen ouders invloed hebben op het alcoholgebruik van hun kind. Dan gaat het vooral over afspraken over uitgaan, zoals staptijden, hoe vaak per week ze uit mogen.

Bovendien kunnen ouders voorkomen dat jongeren indrinken. Met partners gaan wij ouders voorlichten over de rol die ze kunnen spelen om de schade van middelengebruik voorafgaand en tijdens het uitgaan te voorkomen of te beperken. Het verbieden van thuis indrinken is hiervoor een geschikt instrument. Via diverse relevante kanalen (Brijder Jeugd, GGD ZW, lokale media, ouderavonden op scholen en in sportverenigingen) worden ouders van jongeren, tieners en jongvolwassenen voorgelicht over een adequate opvoedstijl en worden zij ondersteund over opvoedvragen rond alcoholgebruik.

Tot slot nog een opmerking over het alcoholgebruik van volwassenen. In de groep 55-70 jarigen komt matig en overmatig alcoholgebruik veel voor in vergelijking met jongere volwassenen. Over het algemeen gaan 55-plussers met het ouder worden minder drinken, maar het tegenovergestelde gebeurt bij 55-plussers die al overmatig drinken. Zij gaan met het ouder worden juist meer drinken. Een groot deel van de 55-plussers lijkt zich niet bewust van de nadelige gevolgen van alcoholgebruik voor hun gezondheid. Mede daarom gaan collega's van het team Maatschappelijke Ondersteuning en de GGD ZW in de periode 2019-2022 ook interventies inzetten om het alcoholgebruik van 55-plussers terug te dringen.

Zo wordt de campagne 'Ik Pas' regionaal uitgezet. Deze actie richt zich op volwassenen (55+) die de uitdaging aangaan om een maand hun alcoholgebruik op pauze te zetten. Vanuit de GGD ZW krijgen verschillende organisaties per post een informatiepakket toegestuurd.

Bijlage 1

Evaluatie Preventie- en Handhavingsplan alcohol Purmerend 2014-2018

1 Inleiding

In dit document wordt het Preventie- en Handhavingsplan alcohol Purmerend 2014-2018 (hierna: P- en H plan alcohol 2014-2018) geëvalueerd. Het doel van de evaluatie is om lessen te trekken uit het verleden en de resultaten als input te gebruiken voor het P- en H plan alcohol 2019-2022.

Het P- en H plan alcohol 2014-2018 is gedeeltelijk neergelegd in de eindrapportage van het 'project aanpak schadelijk alcoholgebruik in het kader van de nieuwe drank- en horecawetgeving' (hierna: project aanpak schadelijk alcoholgebruik) dat als addendum is toegevoegd aan de Nota Gezondheidsbevordering 2013-2016. In voornoemde eindrapportage wordt verwezen naar diverse beleidsdocumenten en regels die samen het P- en H plan alcohol 2014-2018 van de gemeente Purmerend vormen. Voor een overzicht van deze beleidsdocumenten wordt verwezen naar de eindrapportage.

2 Ambities en doelstellingen

In de eindrapportage van het project aanpak schadelijk alcoholgebruik zijn de volgende doelstellingen geformuleerd.

- Voor wat betreft de toezicht- en handavingsfunctie is de doelstelling dat er minder boetes worden opgelegd;
- Voor wat betreft de inzet van preventie wordt verwezen naar de doelstellingen en resultaten die staan opgenomen in de vastgestelde Nota Gezondheidsbevordering 2013-2016 en de effectindicatoren die nog in de maatschappelijke opgave worden geformuleerd.

In de Nota Gezondheidsbevordering 2013-2016 zijn de volgende doelstellingen opgesteld.

Lange termijn doelen:

- In 2016 is het aantal jongeren onder de 14 jaar dat nog nooit alcohol heeft gedronken gestegen ten opzichte van 2010;
- In 2016 is het aantal jongeren onder de 16 jaar dat nog nooit alcohol heeft gedronken gestegen ten opzichte van 2010;
- In 2016 is het percentage jongeren onder de 16 jaar dat geen alcohol heeft gedronken in de maand voorafgaand aan het E-MOVO onderzoek gestegen ten opzichte van 2010;
- In 2016 is het percentage vierdeklassers van het VO dat aan bingedrinken (in korte tijd heel veel drinken) heeft gedaan in de maand voorafgaand aan het E-MOVO onderzoek gedaald ten opzichte van 2010;
- In 2016 gedogen (“vindt het goed” of “zegt er niets van”) minder ouders dat hun kinderen jonger dan 16 jaar (E-MOVO onderzoek) alcohol drinken;
- In 2017 zijn meer ouders van kinderen van 10 en 11 jaar van plan om met hun kinderen een afspraak te maken over het niet drinken voor het 16e levensjaar dan in 2011;
- In 2017 hebben minder moeders van kinderen tot 4 jaar tijdens de zwangerschap alcohol gedronken dan in 2011;
- Het aantal jongeren in Zaanstreek-Waterland (hierna: ZW) dat met een alcoholvergiftiging in een ziekenhuis is behandeld is in 2016 gedaald ten opzichte van de periode 2007-2010 (regionaal 81 jongeren in 4 jaar tijd).

Korte termijn doelen:

- Alle gemeenten voeren een voor de gemeente passend nalevingsonderzoek uit onder de verkooppunten van alcohol (ook sportkantines) in 2013 of 2014. Aan de hand van de resultaten stelt de gemeente doelen vast (in percentage naleving) voor een verbeterde naleving na 2 jaar, te meten via een herhaalde meting;
- Alle gemeenten hebben begin 2014 een plan van aanpak vastgesteld om de naleving van verkoop van alcohol aan 16-minners te controleren en te handhaven;
- In 2016 krijgen alle zwangere vrouwen standaard informatie over de risico's van alcoholgebruik tijdens de zwangerschap (met verloskundigen worden afspraken gemaakt over het informeren van a.s. moeders en het noteren van het bereik);
- In 2016 doen alle basisscholen mee aan een “activiteit gericht op alcoholmatiging” voor kinderen in de bovenbouw en hun ouders (bijvoorbeeld “Hou vol geen alcohol”);
- In 2016 besteden alle scholen voor het voorgezet onderwijs in de regio aandacht aan alcoholmatiging (bijvoorbeeld door de implementatie van Preventie Alcoholgebruik Scholieren (PAS));
- Gedurende de periode 2013-2016 geeft de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GGD ZW) individueel extra voorlichting tijdens het Periodiek Geneeskundig Onderzoek (PGO) groep 7 voor alle leerlingen van groep 7 en hun ouders die het PGO bezoeken;
- In 2016 geeft de GGD ZW individueel extra voorlichting tijdens het Periodiek Geneeskundig Onderzoek klas 2 VO en voor alle leerlingen van het VMBO-bkg in klas 2. En aan leerlingen van VMBO-t, HAVO en VWO in klas 2 die in de vragenlijst, voorafgaand aan het PGO, aangeven te veel te drinken voor hun leeftijd.

In het Maatschappelijk Beleidskader 2012 zijn geen effectindicatoren opgenomen, maar is wel de ambitie geformuleerd om problematisch middelengebruik terug te dringen.

3 Terugblik 2014-2018

De afgelopen jaren is op verschillende thema's ingezet, namelijk voorlichting en preventie, onderzoek naleving leeftijdsgrens verkoop alcohol, evenementen en toezicht en handhaving.

Thema 1: voorlichting en preventie

De gemeente Purmerend heeft ingezet op voorlichting en preventie. Naar aanleiding van de (tegenvallende) resultaten van het nalevingsonderzoek van 2015 (zie hieronder bij thema 2), heeft de gemeente Purmerend de aanpak van alcoholgebruik door jongeren herzien.

In 2016 heeft de gemeente het project 'Samen voor de 100%' opgestart in het kader van bewustwording en voorlichting. De gemeente heeft alle supermarkten, slijterijen en paracommerciële horeca uit het nalevingsonderzoek van 2015 benaderd om mee te doen met een door de gemeente opgezet onderzoek. Het doel van dit onderzoek was om gezamenlijk tot een beter nalevingsgedrag van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol te komen en de jeugd te beschermen tegen overmatig alcoholgebruik. De insteek van de gemeente lag nadrukkelijk niet op handhaven en het opleggen van boetes. In plaats daarvan is de gemeente jaarlijks in gesprek gegaan met de alcoholverstrekkers over de resultaten van het nalevingsonderzoek, hebben zij informatie gedeeld en is, ook na controles, voorlichting gegeven. Alcoholverstrekkende instellingen vonden het over het algemeen zeer prettig dat de gemeente met hen in gesprek gaat.

Ook heeft de gemeente jaarlijks aandacht besteed aan de Week van NIX zonder ID. Tijdens deze actieweek staat de leeftijdsgrens en het belang van naleving centraal. De gemeente Purmerend heeft voor deze week een poster in de Purmerend Totaal geplaatst en op Twitter hierover berichten geplaatst.

Daarnaast hebben gemeentelijke toezichthouders en een handhavingsjurist supermarkten, commerciële horeca op de Koemarkt en sportverenigingen bezocht en met hen gesproken over het belang van NIX18. Aan alcoholverstrekkers zijn kaarten gegeven. Op de kaarten staat een unieke code die de ontvanger op www.naar18jaar.nl/complimenten kan invullen om zo mee te dingen naar een prijs. Deze branches vonden het erg leuk om complimenten en attenties te ontvangen. Ze voelen zich op deze manier gesteund door de gemeente.

Bovendien neemt de gemeente Purmerend sinds 2017 actief deel aan de landelijke werkgroep Implementatie NIX18 van het Trimbos Instituut. Tijdens deze bijeenkomsten worden de knelpunten en verbeteringen vanuit diverse organisaties besproken en worden deze teruggekoppeld aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Brijder Jeugd en de GGD ZW hebben zich de afgelopen jaren toegelegd op preventie van schadelijk alcoholgebruik door jongeren. Brijder Jeugd en de GGD ZW hadden twee speerpunten. Het eerste speerpunt was het terugdringen van alcohol schenken aan jongeren in de sportkantines van Purmerend. Het tweede speerpunt was alcoholpreventie tijdens evenementen in Purmerend (deze inzet wordt onder thema 3 besproken).

In het kader van voorlichting en preventie hebben Brijder Jeugd en de GGD een informatiepakket samengesteld - dat bestaat uit een kantineposter en deurstickers van de NIX18-campagne, huisregels, logo's van NIX18 en 100% BOB, een brief met informatie over de nieuwe DHW, banners en digitaal tekstmateriaal - en naar diverse verenigingen in Purmerend gestuurd. Bovendien zijn bij evenementen en andere festiviteiten zoals de jaarlijkse Wijnroute door de gemeentelijke toezichthouders voorlichtingsmateriaal met de NIX 18 boodschap en polsbandjes uitgedeeld. Tijdens de jaarlijkse Wijnroute openen winkeliers hun deuren en kunnen bezoekers verschillende soorten wijnen proeven bij meer dan 30 winkels, zoals modewinkels, opticiens en musea. Aangezien de detailhandel normaal gesproken geen alcohol verkoopt, is het voor de bewustwording extra belangrijk om deze ondernemers voor te lichten. Tevens door middel van persberichten, sociale media en nieuwsbrieven door het jaar heen aandacht gegenereerd voor de NIX18-campagne en is jaarlijks een IVA-training gegeven aan Purmerendse verenigingen.

Daarnaast hebben Brijder Jeugd en de GGD ZW diverse reguliere activiteiten uitgevoerd, zoals ouderavonden gericht op het thema alcohol, de oudercursus 'help, mijn kind kan niet zonder', PGO-gesprekken in groep 7, adviesgesprekken en het verlenen van zorg aan jongeren die als gevolg van een alcoholvergiftiging zijn opgenomen in het ziekenhuis. De GGD ZW heeft een deel van de leerlingen die deelnamen aan de jeugdgezondheidsmonitor opgeroepen voor een gesprek. De leerlingen konden na het invullen van de vragenlijst hun persoonlijke gezondheidsprofiel lezen en doorklikken naar relevante websites voor voorlichting en advies. De resultaten van de vragenlijst waren per leerling in te zien door de jeugdarts en verpleegkundige van de GGD ZW.

Thema 2: onderzoek naleving leeftijdsgrens verkoop alcohol

In 2015 heeft het Bureau Horeca Bijzondere Wetten (extern ingehuurd) testkopers (jongeren die onmiskenbaar jonger zijn dan 18 jaar) ingezet om een reëel beeld te vormen van de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol in Purmerend. In 2016 en 2017 heeft de gemeente het nalevingsonderzoek (in iets andere vorm) herhaald. Stagiaires in de leeftijd van 16, 17 en 18 jaar van het team Toezicht en Handhaving hebben diverse supermarkten, slijterijen, commerciële en paracommerciële instellingen bezocht en aankoopogingen gedaan. In 2018 is, in verband met de beschikbare capaciteit, geen nalevingsonderzoek onder alcoholverstrekkers gedaan in Purmerend. Voor de achtergrond van de nalevingsonderzoeken wordt verwezen naar een brief van de burgemeester aan de gemeenteraad van 4 januari 2018 met kenmerk 1408953. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de nalevingscijfers.

	2015	2016	2017
Supermarkten	50%	60%	63,3%
Slijterijen	64%	91%	N.B.
Commerciële horeca ⁵	4%	9%	N.B. ⁶
Paracommerciële horeca ⁷	0%	69%	N.B.
Thuisbezorgkanalen	N.B.	N.B.	9%

Tabel 1. Nalevingscijfers 2015-2017

Uit voorgaande tabel blijkt dat de supermarkten, slijterijen, commerciële horeca en paracommerciële horeca een stijgende trend vertonen in verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol.⁸ De naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol door de commerciële horecaverstrekkers is echter nog zeer laag (9% in 2016). In 2017 is voor het eerst de thuisbezorgkanalen onderzocht, omdat de helft van alle thuisbezorgkanalen alcohol verkoopt. Het

⁵ De commerciële horeca is verdeeld in natte en droge horeca. Natte horeca zijn de horecabedrijven met een DHW vergunning. Droge horeca zijn horecabedrijven die geen DHW vergunning hebben maar wel zwakalcoholhoudende dranken mogen verkopen voor gebruik elders dan ter plaatse.

⁶ In 2017 is een steekproef gedaan onder 5 commerciële horecaverstrekkers, waar nog niet eerder aankoopogingen waren gedaan. Het resultaat van deze steekproef kan, gelet op het geringe aantal aankoopogingen en de verschillende onderzoeksgroep, niet worden vergeleken met de resultaten van de steekproeven uit 2015 en 2016. Het resultaat van de steekproef uit 2017 is hier daarom niet opgenomen.

⁷ Onder de paracommerciële inrichtingen wordt verstaan: de stichtingen en verenigingen met een recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, godsdienstige of levensbeschouwelijke aard die zich, naast hun hoofdactiviteiten, ook bezighouden met (semi) commerciële activiteiten, zoals het exploiteren van horeca voor het publiek.

⁸ Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de onderzoeksmethoden van 2015, 2016 en 2017 verschillen, waardoor de resultaten uit 2015 en 2016 niet 1 op 1 zijn te vergelijken. De resultaten moeten dan ook met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

nalevingspercentage van de thuisbezorgkanalen in 2017 is echter zorgwekkend laag (9%). Er zijn elf aankoopogingen van alcohol gedaan waarvan er slechts bij één aankoopoging een vaststelling van de leeftijd heeft plaatsgevonden en de alcoholhoudende drank niet is verstrekt. Ook diverse snackbars in Purmerend verkopen alcohol voor gebruik elders dan ter plaatse, zoals snackbars. De gemeente heeft nog geen onderzoek gedaan naar het naleefgedrag van de snackbars.

Thema 3: evenementen

Ook bij evenementen is periodiek gecontroleerd. 'Reuring', 'Luilak' en 'Electronic Picnic' zijn enkele bekende Purmerendse evenementen waar alcohol wordt gedronken door jongeren. De afgelopen periode is de samenwerking tussen particuliere beveiligers en gemeentelijke toezichthouders verbeterd. Zo worden jongeren onder de 18 jaar die in het bezit zijn van alcohol direct van het evenemententerrein verwijderd. Verder zijn bij de ingang van evenemententerreinen borden met huisregels geplaatst. Tevens hebben de beveiligers van de evenementen de mogelijkheid om jeugdwerkers in te schakelen indien zij jongeren in beschonken staat aantreffen. Verder zijn vanuit handhaving enkele aanpassingen geadviseerd voor de ontheffingen van een evenement, dit ter voorkoming van het nuttigen van alcohol onder de 18 jaar.

Brijder Jeugd heeft daarnaast jaarlijks aan de barvrijwilligers van Reuring een training verantwoord alkoholschenken gegeven en is postermateriaal met de NIX18 boodschap ontwikkeld voor Reuring. Op Luilak en Electronic Picnic heeft Brijder Jeugd ingezet op peereducatie. Op deze evenementen was een mobiel team van Unity (een team van jongeren die door Brijder Jeugd zijn getraind in het geven van voorlichting) aanwezig dat een preventieboodschap heeft uitgedragen ('wees je bewust van jouw alcoholgebruik en wat alcohol met jou doet of kan doen') en polsbandjes en frisbees (die zijn ontwikkeld door de GGD ZW) heeft uitgedeeld.

Thema 4: toezicht en handhaving

De afgelopen periode hebben gemeentelijke toezichthouders alcoholverstrekkers periodiek gecontroleerd. In overeenstemming met de Nota uitvoeringsregels handhaving Horeca en Alcoholverstrekkers Purmerend 2015-2018 zijn alle overtredingen, behoudens een aantal uitzonderingen, volgens een 3 stappenplan afgehandeld: eerst een waarschuwing geven, daarna het uitspreken van het voornemen tot aanschrijving van een sanctie en tot slot het opleggen van een sanctie.

Het toezicht en de handhaving op de DHW is in 2015 geïntensiveerd. Sinds 2015 maakt toezicht en handhaving op de DHW onderdeel uit van het reguliere werk van de gemeentelijke toezichthouders. Doordat het dienstrooster van de toezichthouders is aangepast, kunnen zij vaker en op verschillende tijdstippen controleren.

De ervaring van de gemeentelijke toezichthouders op basis van de DHW leert dat zij bij controles moeilijk kunnen vaststellen of alcohol wordt geschonken aan jongeren onder de 18 jaar. In de gemeente Purmerend worden testkopers ingezet om een reëel beeld te vormen van het naleefgedrag (zie thema 2). Het inzetten van testkopers is een effectieve manier om overtreders op het spoor te komen. Een werkproces voor testkopers, nodig voor de juridische handhaving, ontbreekt nog. Daarom is het aan te bevelen dat een werkproces in de periode 2019-2022 wordt opgesteld en geïmplementeerd.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal waarschuwingen, bestuurlijke boetes die zijn opgelegd voor alcoholgerelateerde overtredingen, hoe vaak de DHW vergunning is ingetrokken en hoe vaak is overgegaan tot sluiting van de inrichting.

	2014	2015	2016	2017	2018
Waarschuwbrieven	17	23	3	2	3
Bestuurlijke boetes	11	8	3	4	1
Intrekken DHW vergunning	0	0	1	0	0
Sluiting inrichting	0	0	2	1	1

Tabel 2. Overzicht handhavingsactiviteiten 2014-2018

Een opvallende trend is dat de gemeente Purmerend steeds minder bestuurlijke boetes heeft hoeven opleggen voor alcoholgerelateerde overtredingen. De afgelopen jaren zijn de gemeentelijke toezichthouders en handhavingsjuristen het gesprek aangegaan met de ondernemers, en zijn er, als geen verstrekking van alcohol aan jongeren werd waargenomen, complimentenkaartjes uitgedeeld. Het in gesprek gaan met de ondernemers, het bespreekbaar maken van de problemen waar zij tegenaan lopen en het uitspreken van waardering, werd vaak als prettig en constructief ervaren.

4 Zijn de doelstellingen behaald?

Hiervoor zijn de activiteiten van de afgelopen jaren beschreven. In deze paragraaf wordt uiteengezet of de (meetbare) doelstellingen van het P- en H plan alcohol 2014-2018 zijn behaald.

Minder bestuurlijke boetes

In de eindrapportage van het project aanpak schadelijk alcoholgebruik was het doel gesteld om minder boetes op te leggen. In 2013 waren 10 bestuurlijke boetes opgelegd voor alcoholgerelateerde overtredingen. In 2014 is het aantal boetes gestegen naar 11, maar in de jaren die volgden is het aantal afgenomen. Gedurende de periode 2014-2018 zijn er steeds minder boetes opgelegd, zodat de doelstelling is behaald.

Uiteraard is 'minder boetes' geen doel op zich. Het achterliggende doel is dat alcoholverstrekkende instellingen zich houden aan de regels. Als de regels worden nageleefd hoeft de gemeente geen boetes op te leggen. Zoals uit paragraaf 1.3 al blijkt, is de gemeente het gesprek met de alcoholverstrekkers aangegaan en is ingezet op voorlichting en preventie. Tevens zijn complimentenkaartjes uitgedeeld om goed gedrag te belonen. Alleen in de gevallen waar het echt niet anders kon, heeft de gemeente eerst een officiële waarschuwing gegeven en vervolgens een boete opgelegd. Het opleggen van een boete dient als laatste middel. Veel geconstateerde overtredingen zijn beëindigd nadat de gemeente een waarschuwingsbrief had gestuurd.

Lange termijn doelen Nota Gezondheidsbevordering 2013-2016

De lange termijn doelstellingen van bovengenoemde nota zijn gekoppeld aan onderzoeksresultaten van de GGD ZW. Dit zijn de jeugdgezondheidsmonitor (E-MOVO onderzoek) en de gezondheidsmonitor kind.

Om te kunnen bepalen of diverse lange termijn doelen zijn behaald, moeten de onderzoeksresultaten van de jeugdgezondheidsmonitor 2016 worden vergeleken met de resultaten van 2010. De GGD ZW raadt het echter af om deze resultaten met elkaar te vergelijken. In 2010 was deelname aan het onderzoek volledig anoniem, terwijl de resultaten van 2016 niet-anoniem zijn. De niet-anonieme resultaten van 2016 blijken aantoonbaar afwijkend te zijn van de anonieme resultaten en zijn daarom niet geschikt voor een vergelijking. Om deze reden kan niet worden beoordeeld of diverse lange termijn doelstellingen zijn behaald.

Om desondanks een indruk te krijgen van alcoholgebruik door jongeren in Purmerend, worden hier wel cijfers besproken uit de jeugdgezondheidsmonitor 2016. In 2016 hebben 1182 jongeren van het voortgezet onderwijs (klas 2 en klas 4) in Purmerend deelgenomen aan de monitor. Tweedeklassers

hebben voornamelijk de leeftijd van 13 en 14 jaar en vierdeklassers zijn grotendeels 15 en 16 jaar oud. In onderstaande tabel worden de cijfers van Purmerend weergegeven. De cijfers van Purmerend verschillen overigens nauwelijks van de regionale cijfers (Zaanstreek-Waterland). De regionale cijfers worden hier daarom niet getoond.

Jongeren Purmerend 2015-2016	Purmerend 2015-2016	jongens	meisjes	klas 2	Klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Aantal (n)	1182	629	533	582	600	712	470	221	961
Ooit alcohol gedronken (paar slokjes)	51	50	51	35	66	53	46	40	53
Ooit alcohol gedronken minimaal 1 glas	26	26	27	9	43	28	24	21	27
Alcohol gedronken in de afgelopen vier weken (paar slokjes en 1 glas)	25	24	26	9	40	27	21	15	27
Binge-drinken**, afgelopen vier weken	13	13	13	2,6	23	15	11	9	14
Aangeschoten of dronken geweest, afgelopen vier weken	10	11	9	1,4	18	10	10	5	11
Ouders tolereren alcoholgebruik	39	42	37	25	47	38	41	26	42

Tabel 3. Resultaten jeugdgezondheidsmonitor 2016, thema alcohol

Uit de meest recente jeugdgezondheidsmonitor (schooljaar 2015/2016) blijkt dat van de 13 en 14-jarigen in Purmerend:

- 35% ooit minimaal een paar slokjes alcohol gedronken heeft;
- 9% ooit minimaal 1 glas alcohol gedronken heeft;
- 2,6% vier weken voor het onderzoek aan bingedrinken (minimaal 5 drankjes drinken bij 1 gelegenheid) heeft gedaan.

Uit de jeugdgezondheidsmonitor blijkt verder dat van de 15 en 16-jarigen in Purmerend:

- 66% ooit minimaal een paar slokjes alcohol gedronken heeft;
- 43% ooit minimaal 1 glas alcohol gedronken heeft;
- 23% vier weken voor het onderzoek aan bingedrinken heeft gedaan.

Tevens blijkt uit de jeugdgezondheidsmonitor dat relatief veel Purmerendse ouders (39%) alcoholgebruik van hun kinderen tolereren.

Aangezien de onderzoeksresultaten van 2016 niet vergeleken kunnen worden met de resultaten van 2010, kan niet worden aangetoond of voornoemde cijfers zijn verbeterd. De resultaten zijn niettemin zorgelijk omdat is aangetoond dat overmatig alcoholgebruik gevolgen kan hebben voor het brein, maar ook de kans op verkeersongevallen, letselschade en geweld vergroot. De cijfers tonen in ieder geval aan dat hieraan aandacht moet worden besteed in het P- en H plan alcohol 2019-2022.

De cijfers van de GGD ZW geven een indicatie van het alcoholgebruik van Purmerendse jongeren die 13 tot 16 jaar oud zijn. Er zijn (nog) geen cijfers bekend van het alcoholgebruik door Purmerendse jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar. Aangezien het P- en H plan alcohol 2019-2022 ten zal hebben om alcoholgebruik door jongeren terug te dringen en in de wetenschap dat de hersenen gemiddeld tot het 24e levensjaar in ontwikkeling zijn, zou het verstandig zijn om het alcoholgebruik door Purmerendse jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar in kaart te brengen. Dan kunnen we onze interventies gericht inzetten.

Verder kan niet worden bepaald of de doelstelling 'in 2017 zijn meer ouders van kinderen van 10 en 11 jaar van plan om met hun kinderen een afspraak te maken over het niet drinken voor het 16^e levensjaar dan in 2011' is behaald, omdat de GGD ZW deze vraag niet meer heeft gesteld.

Wel blijkt uit de gezondheidsmonitor kind dat in 2017 minder moeders alcohol hebben gedronken tijdens de zwangerschap. In 2011 dronk 95% van de ondervraagde moeders geen alcohol tijdens de zwangerschap, tegenover 96% in 2017. Er kan echter niet worden vastgesteld of dit verbeterde resultaat is toe te schrijven aan het in paragraaf 1.3 beschreven gevoerde beleid.

De laatste lange termijn doelstelling luidde dat het aantal jongeren dat met een alcoholvergiftiging is opgenomen in het ziekenhuis in 2016 moest zijn gedaald ten opzichte van de periode 2007-2010 (regionaal 81 jongeren in 4 jaar tijd). Deze doelstelling is niet behaald.

Landelijk is het aantal alcoholgerelateerde ziekenhuisopnames behoorlijk toegenomen. In 2007 waren er 297 meldingen van alcoholgerelateerde ziekenhuisopnames van jongeren onder de 18 jaar, terwijl er in 2017 860 meldingen waren. Indien wordt gekeken naar het aantal alcoholvergiftigingen, dan valt op dat het aantal alcoholvergiftigingen in de periode 2007-2011 ruim is verdubbeld (van 226 naar 547). De afgelopen vier jaar schommelt aantal alcoholvergiftigingen rond de 600. In tabel 4 wordt een overzicht gegeven van het aantal meldingen van alcoholgerelateerde opnames van minderjarige jongeren in Nederland.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal meldingen	297	337	500	684	762	706	713	783	931	791	860
Stijging t.o.v. eerder jaar	-	+13%	+48%	+37%	+11%	-7%	+1%	+10%	+19%	-15%	+9%
Verwerkte rapportages	263	331	450	574	761	704	577	700	874	701	804*
Respons	89%	98%	90%	84%	100%	100%	81%	89%	94%	89%	81%
Reden voor ziekenhuisopname											
Alcoholintoxicatie	226	274	379	471	547	451	434	545	713	574	671
Andere reden**	22	37	51	76	71	54	60	84	103	91	85
Niet geregistreerd	15	20	20	27	143	199	83	71	58	36	48

* Momenteel (april 2018) zijn 804 vragenlijsten verwerkt. Dit aantal kan echter nog oplopen, omdat in de eerste maanden van 2018 nog vragenlijsten binnenkomen over 2017. Gegevens uit de factsheet kunnen, evenals bij voorgaande jaren, nog marginaal wijzigen.

** Dit betreft (verkeers-)ongevallen, agressie/geweld, suicidepogingen, braken en meerdere redenen.

Tabel 4. Overzicht aantal meldingen van alcoholgerelateerde ziekenhuisopnames (bron: R. de Graaf, *Factsheet alcoholintoxicaties 2007 tot en met 2017*, Nationaal Signaleringscentrum Kinderartsen, Universiteit Twente).

Sinds 2007 schommelt de gemiddelde leeftijd van jongeren die opgenomen zijn rond de 15 jaar. Ook de verdeling tussen jongens en meisjes, met uitzondering van 2014, is jaren onveranderd. In alle jaren (met uitzondering van 2014) was 52 procent van de opgenomen jongeren een jongen en 48 procent een meisje. In 2014 waren deze percentages omgekeerd.

Van de jongeren waarvan de culturele achtergrond is geregistreerd, heeft in 2016 ruim 88 procent een Nederlandse achtergrond. Qua opleidingsniveau betreft het in 36 procent van de gevallen Vmbo leerlingen, 25 procent Havo leerlingen, 21 procent Vwo en 18 procent valt in de categorie 'overige'. De verdeling van het opleidingsniveau en culturele achtergrond van de jongeren komt overeen met die van eerdere jaren. Dit blijkt uit onderzoek van Nienhuis, Van der Lely en Van

Hoof, getiteld *Ten Years of Alcohol Intoxication in Adolescents and Treatment in Paediatric Departments in Dutch Hospitals*.

In 2015 was er bij 759 jongeren de regio van herkomst bekend. Het grootste percentages opnames was afkomstig uit de regio Noord-Holland, namelijk 28,5% ($n = 216$). Het percentage opnames uit de overige regio's zijn achtereenvolgens Zuid-Holland 22,1% ($n = 168$), Noord-Brabant 15,8% ($n = 120$), Gelderland 6,3%, Limburg 6,1%, Friesland 5,1%, Utrecht 4,9%, Groningen 3,7%, Flevoland 3,2%, Zeeland 2,9%, Drenthe 1,3% en Overijssel 0,1%. Uit het onderzoek van Nienhuis, Van der Lely en Van Hoof blijkt dat sinds 2009 de meeste jongeren afkomstig zijn uit de regio's Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Het Dijklander Ziekenhuis (dat patiënten uit de regio Purmerend opvangt) heeft in 2016 8 jongeren opgenomen vanwege een alcoholgerelateerde reden en in 2017 waren dit 11 jongeren. Er is geen duidelijk verschil tussen jongens en meisjes. De gemiddelde leeftijd verschilt niet van de landelijke cijfers. Onduidelijk is echter of de jongeren in Purmerend zijn opgenomen met een alcoholvergiftiging. Tevens zijn de cijfers waarschijnlijk een onderschatting van het aantal alcoholvergiftigingen, omdat jongeren die door een reguliere arts of huisarts behandeld zijn, niet meegeteld zijn. Het aantal jongeren dat behandeld wordt op de Spoedeisende Hulp-afdeling is ook hoger, omdat jongeren in dat geval soms weer naar huis gaan zonder dat ze langere tijd in het ziekenhuis blijven of door een kinderarts behandeld worden. Bij de behandeling door een kinderarts gaat het ook om jongeren in de jongere leeftijdscategorie (10 tot 17 jaar).

Korte termijn doelen Nota Gezondheidsbevordering 2013-2016

De gemeente Purmerend heeft, conform de eerste korte termijn doelstelling, een nalevingsonderzoek onder de verkooppunten van alcohol uitgevoerd in 2015, 2016 en 2017. De tweede korte termijn doelstelling is ook behaald. Deze doelstelling luidde dat 'alle gemeenten (lees: de gemeente Purmerend) begin 2014 een plan van aanpak heeft vastgesteld om de naleving van verkoop van alcohol aan 16-minners te controleren en te handhaven'. Hier wordt gedoeld op het P- en H plan alcohol dat de gemeente Purmerend in 2014 heeft vastgesteld.

De derde korte termijn doelstelling luidde dat alle zwangere vrouwen in 2016 standaard informatie krijgen over de risico's van alcoholgebruik tijdens de zwangerschap. Navraag bij Verloskundigenpraktijk Purmerend, Verloskundig Centrum Waterland en Verloskundigenpraktijk Groei Purmerend heeft opgeleverd dat de verloskundigen standaard aan alle zwangere vrouwen informatie geven over de risico's van alcoholgebruik tijdens de zwangerschap. Zo wordt bij Verloskundigenpraktijk Purmerend voedingsadvies gegeven en deelt men mee dat de zwangere vrouwen beter niet alcohol kunnen drinken, omdat niet duidelijk is wat de effecten zijn, wordt bij het Verloskundig Centrum Waterland en Verloskundigenpraktijk Groei Purmerend bij de intake gevraagd of de vrouwen alcohol drinken en wordt hen verteld dat ze geen alcohol moeten drinken.

Ook aan de overige korte termijn doelen is aandacht besteed. Brijder Jeugd en de GGD ZW hebben ingezet op alcoholpreventie op scholen in Purmerend. Zo heeft Brijder Jeugd, in samenwerking met de GGD ZW, de afgelopen jaren ouderavonden georganiseerd, heeft zij de oudercursus 'help, mijn kind kan niet zonder' aangeboden, PGO-gesprekken in groep 7 gehouden, adviesgesprekken gevoerd en zorg verleend aan jongeren die als gevolg van een alcoholvergiftiging zijn opgenomen in het ziekenhuis. Op de basisscholen en het voortgezet onderwijs is dus, conform de vierde, vijfde en zesde

korte termijn doelstelling, extra aandacht gegeven aan alcoholmatiging en is voorlichting gegeven tijdens het PGO. Ook deze drie doelstellingen zijn daarom behaald. De GGD ZW heeft daarnaast een deel van de leerlingen die deelnamen aan de jeugdgezondheidsmonitor opgeroepen voor een gesprek, zodat ook de laatste korte termijn doelstelling is behaald.

5 Conclusie en samenvatting

De resultaten van de evaluatie, die hieronder samengevat worden besproken, kunnen als input worden gebruikt voor het nieuwe P- en H plan alcohol.

Uit de evaluatie blijkt dat we de afgelopen jaren hebben ingezet op vier verschillende thema's, namelijk voorlichting en preventie, onderzoek naleving leeftijdsgrens verkoop, evenementen en toezicht en handhaving.

De GGD Zaanstreek-Waterland brengt middels de jeugdgezondheidsmonitor periodiek het alcoholgebruik van tweede- en vierdeklassers in kaart. In het P- en H plan alcohol 2014-2018 hadden we het doel gesteld dat het alcoholgebruik onder tweede- en vierdeklassers in 2016 ten opzichte van 2010 moest zijn afgenomen. Voor de evaluatie van deze doelstelling betekent dit dat de resultaten van de jeugdgezondheidsmonitor van 2016 vergeleken moeten worden met de resultaten van 2010. Uit de evaluatie is echter naar voren gekomen dat de jeugdgezondheidsmonitor 2016 niet vergeleken kan worden met de resultaten van 2010. Daarom kan niet worden geconcludeerd of deze doelstelling is bereikt. De cijfers geven niettemin reden tot zorg. Uit de cijfers blijkt namelijk dat een groep jongeren in Purmerend (veel) te veel alcohol drinkt.

In de evaluatie worden, kort samengevat, de volgende trends gesignaleerd:

- de supermarkten, slijterijen, commerciële horeca en paracommerciële horeca vertonen een stijgende trend in verbetering van de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol. Verbetering is nog mogelijk;
- de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol door de commerciële horecaverstrekkingen is nog zeer laag (in 2015 4% en in 2016 9%);
- de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol door de thuisbezorgkanalen is laag (in 2015 0% en in 2017 9%);
- het in gesprek gaan met de ondernemers, het bespreekbaar maken van de problemen waar zij tegenaan lopen en het uitspreken van waardering als het goed gaat, werd vaak als prettig en constructief ervaren. We blijven met de alcoholverstrekkers in gesprek over NIX18;
- de NIX18 boodschap lijkt nog niet op alle jongeren in Purmerend het gewenste effect te hebben. Uit de jeugdgezondheidsmonitor 2016 blijkt namelijk dat 35% van de 13 en 14-jarigen in Purmerend ooit een paar slokjes alcohol heeft gedronken, 9% ooit minimaal 1 glas alcohol heeft gedronken en dat 2,6% onlangs aan bingedrinken (minimaal 5 drankjes drinken bij 1 gelegenheid) heeft gedaan. Uit de jeugdgezondheidsmonitor blijkt verder dat 66% van de 15 en 16-jarigen in Purmerend ooit een paar slokjes alcohol heeft gedronken, 43% ooit minimaal 1 glas alcohol heeft gedronken en dat 23% onlangs aan bingedrinken heeft gedaan;
- relatief veel ouders uit Purmerend (39%) van kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan, tolereren alcoholgebruik van hun kinderen;
- er zijn landelijke cijfers beschikbaar van het aantal jongeren dat met een alcoholvergiftiging is opgenomen in het ziekenhuis in de periode 2007 tot 2017. Landelijk is het aantal alcoholvergiftigingen in de periode 2007 tot 2017 verdrievoudigd (226 in 2007 en 671 in

2017). Uit onderzoek blijkt dat jaarlijks de meeste jongeren afkomstig zijn uit de regio's Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Op grond van de evaluatie worden de volgende aanbevelingen gedaan voor het P- en H plan alcohol 2019-2022:

- ten behoeve van de overzichtelijkheid zou het wenselijk zijn om het P- en H plan alcohol 2019-2022 in één beleidsdocument onder te brengen;
- in het P- en H plan alcohol 2019-2022 kan worden aangesloten bij de monitoring van het alcoholgebruik door minderjarigen door de GGD Zaanstreek-Waterland (hierna: GGD ZW), maar moet goed worden nagedacht over de wijze waarop eventuele doelstellingen ten aanzien van een afname van alcoholgebruik door minderjarigen worden geformuleerd;
- aangezien alcoholverstrekkers het over het algemeen prettig vinden dat de gemeente met hen in gesprek gaat, is het aan te bevelen dat de gemeente, in samenwerking met Brijder Jeugd en de GGD ZW, ook in de toekomst het gesprek blijft aangaan met de ondernemers, verenigingen en organisatoren van evenementen en hen blijft wijzen op het belang van NIX18;
- het onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens is een nuttig instrument gebleken om niet alleen te meten hoe het met de naleving is gesteld, maar ook om de resultaten te gebruiken om het gesprek met de alcoholverstrekkers aan te gaan. Daarom wordt geadviseerd om in de periode 2019-2022 jaarlijks een nalevingsonderzoek uit te voeren;
- het inzetten van testkopers is een effectieve manier om overtreders op het spoor te komen. Een werkproces voor testkopers, dat nodig is voor de juridische handhaving, ontbreekt nog. Daarom is het aan te bevelen dat een werkproces in de periode 2019-2022 wordt opgesteld en geïmplementeerd;
- aangezien de commerciële horeca en de thuisbezorgkanalen de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol niet naar behoren naleven, zou het verstandig zijn om de komende jaren extra in te zetten op verbetering in deze branches;
- diverse snackbars in Purmerend verkopen alcohol voor gebruik elders dan ter plaatse. De gemeente heeft echter nog geen onderzoek gedaan naar het naleefgedrag van de leeftijdsgrens door de snackbars. Daarom wordt geadviseerd om in de periode 2019-2022 hier onderzoek naar te doen;
- het is wenselijk dat Brijder Jeugd en de GGD ZW blijven inzetten op voorlichting en preventie;
- er zijn (nog) geen cijfers bekend van het alcoholgebruik door Purmerendse jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 24 jaar. Aangezien het P- en H plan alcohol 2019-2022 ten doel zal hebben om alcoholgebruik door jongeren terug te dringen en in de wetenschap dat de hersenen gemiddeld tot het 24e levensjaar in ontwikkeling zijn, zou het verstandig zijn om het alcoholgebruik van deze doelgroep in kaart te brengen. Dan kunnen we onze interventies gericht inzetten;
- Brijder Jeugd en de GGD ZW hebben postermateriaal ontwikkeld voor evenementen en geven training aan barvrijwilligers. De inzet concentreert zich vooral op het evenement Reuring. Voor de periode 2019-2022 is het aan te bevelen om ook op de andere evenementen in te zetten;
- omdat relatief veel ouders uit Purmerend alcoholgebruik van hun kinderen tolereren, is het gewenst dat Brijder Jeugd en de GGD ZW ouders blijven voorlichten over de negatieve effecten van alcohol. Ouders hebben een belangrijke rol in het voorkomen en tegengaan van indrinken. Dit vereist extra aandacht in 2019-2022.

Bijlage 2

Overzicht alcoholverstreckers Purmerend

Commerciële horeca

Naam instelling:	Locatie:
Afhaalcentrum Orient Express	Koemarkt 49, 1441DB Purmerend
Albert Heijn B.V.	Weeshuissteeg 2, 1441CS Purmerend
Alonso's	Zwanebloem 8A, 1441TR Purmerend
Arisa Thais Restaurant	Dubbele buurt 12, 1441CT Purmerend
Associatie Uitvaartverzorging	Purmerweg 94, 1441RC Purmerend
Associatie Uitvaartverzorging	Purmerweg 31, 1441RA Purmerend
Babilonia Shisha Café	Achterdijk 80, 1441DJ Purmerend
Back 2 Basic	Karekietpark 18, 1444HV Purmerend
Bar Le Grande	Nieuwstraat 39, 1441CK Purmerend
Basic Fit Nederland BV	Grotenhuysweg 100, 1446HZ Purmerend
Biercafé De Bonte Koe	Koemarkt 24, 1441DC Purmerend
Biercafé De Bonte Koe Opslag/Magazijn	Magneet 14F, 1446XD Purmerend
Biologische Pizzeria Monte Grandi / Doner Time	Kaasmarkt 12, 1441BG Purmerend
Black & White B.V.	Wagenbeurs 7A, 1441KA Purmerend
Bobby's Burgers Purmerend	Westerstraat 130, 1441AT Purmerend
Brasa Purmerend	Koemarkt 25, 1441DA Purmerend
Brasserie Moccano	Willem Eggertstraat 133, 1441CH Purmerend

Brasserie Moccano B.V.	Burgemeester D. Kooimanweg 16F, 1442BZ Purmerend
Brasserie Vroeger B.V. / Brasserie Zomaar	Achter de Kerk 1, 1441BE Purmerend
Brasserie1434	Koemarkt 33, 1441DA Purmerend
Brenda's Petit cafe	Koemarkt 40, 1441DD Purmerend
Brownies & Downies Purmerend	Koemarkt 34, 1441DD Purmerend
Brunchroom Bliss	Hoogstraat 38, 1441BC Purmerend
Buddha Thai	Koemarkt 35, 1441DA Purmerend
BurgGolf Purmerend B.V.	Westerweg 60, 1445AD Purmerend
Café bij de Wester	Padjedijk 2, 1441AZ Purmerend
Cafe De Bar	Koemarkt 9, 1441DA Purmerend
Café De Heeren	Koemarkt 32, 1441DD Purmerend
Café De Kluif en Café de Beizaak	Wormerplein 38, 1442CB Purmerend
Café de Stapper	Kolkstraat 1, 1441CA Purmerend
Café Gean	John F. Kennedyplein 71, 1443EB Purmerend
Café Restaurant Azië	Stationsweg 1, 1441EJ Purmerend
Café Restaurant Concordia	Koemarkt 45, 1441DB Purmerend
Café Rooie Sien	Koemarkt 19, 1441DA Purmerend
Café 't Boemeltje	Leeuwerikplein 2A, 1444HW Purmerend
Café 't Slot	Neckerdijk 5, 1441GX Purmerend
Café Tante Fietje	Koemarkt 18, 1441DC Purmerend
Cafetaria de Heerlijkheid	Koemarkt 2, 1441DC Purmerend
Cafetaria Zuid	Van Burgplein 1, 1447KP Purmerend
Cantina Tabasco	Koemarkt 37, 1441DB Purmerend
Chatrou Holding B.V.	Purmerdijk 8A, 1446RJ Purmerend
Chinees Indisch Restaurant Blue Lotus	Nieuwstraat 71, 1441CL Purmerend
Chinees Indisch Restaurant Golden Garden	Leeuwerikplein 21, 1444HX Purmerend
Chinees Kantonees Specialiteiten Restaurant Victoria Garden	Van Damplein 23, 1448NB Purmerend
Chinees-Indisch Restaurant Shanghai Corner	John F. Kennedyplein 24, 1443EC Purmerend
Crematorium en Uitvaartcentrum	Purmerweg 92A, 1441RC Purmerend
De Andere Oever	De Oeverlanden 124, 1441RD Purmerend
De Artiëst	Koemarkt 30, 1441DD Purmerend
De BadGast Restaurant Leeghwaterbad	Leeghwaterpark 1, 1445RA Purmerend
De Doele catering De Kleine Doele	Koemarkt 58B, 1441DD Purmerend
De IJsendijker B.V.	Van IJsendijkstraat 397, 1442LB Purmerend
De Keet Purmerend	Koemarkt 22, 1441DC Purmerend
De Kroeg	Gildeplein 88, 1445BM Purmerend
De Purmaryn Schouwburg	Waagplein 1, 1441BR Purmerend
De Smulexpress	Wormerplein 57, 1442CC Purmerend
De Stallen	Koemarkt 54, 1441DD Purmerend
Doppio Espresso	Willem Eggertstraat 147, 1441CH Purmerend
Eetcafé De Balustrade	Koemarkt 10, 1441DC Purmerend
Eetcafé Jo&Co	Koemarkt 41, 1441DB Purmerend
Eetcafé 't Amsterdammertje	Beatrixplein 200, 1441BW Purmerend
Eethoek De Lekkerste	Newtonstraat 77, 1446VS Purmerend
EFFE Anders B.V.	Koemarkt 5, 1441DA Purmerend
Eggertje Coffee Grill Bar B.V. Fenicie Libanees Restaurant	Willem Eggertstraat 143, 1441CH Purmerend
Emma's Keukentje	Kerkstraat 13, 1441BL Purmerend
Enjoy Walk & Sushi	Tilburyplein 72, 1445NE Purmerend
Eurest Services B.V.	Purmersteenweg 42, 1441DM Purmerend
Faces Culinair thodn Bardot	Koemarkt 29, 1441DA Purmerend
FEBO	Koestraat 4, 1441CV Purmerend
Ferid s Grill V.O.F.	Achterdijk 36, 1441DH Purmerend
Fitness en Fun	Tramplein 1, 1441GP Purmerend
Flamingo Casino Purmerend	Gedempte Singelgracht 8, 1441AP Purmerend
Food Stuff B.V. / Rozemeijer	Padjedijk 1, 1441AX Purmerend
Garden Party	Nieuwstraat 1A, 1441CK Purmerend
Gebruiker(s) van het pand	Koemarkt 17, 1441DA Purmerend
Gebruiker(s) van het pand	Gildeplein 76, 1445BM Purmerend
Gebruiker(s) van het pand	Tramplein 9, 1441GP Purmerend
Gebruiker(s) van het pand	Breedstraat 22, 1441CC Purmerend
Gebruiker(s) van het pand	Westerstraat 84, 1441AT Purmerend
Grand Café De Purmaryn	Waagplein 1, 1441BR Purmerend
Grand Cafe Heel Europa - Prinsensichting	Genuahaven 48, 1448KK Purmerend
Grieks restaurant Athene	Westerstraat 16, 1441AS Purmerend
Grieks Restaurant Kriti	Neckerstraat 3, 1441KT Purmerend
Grieks Restaurant Kriti	Kerkstraat 37, 1441BL Purmerend
Grieks Specialiteiten Restaurant Mykonos	Peperstraat 29, 1441BH Purmerend
Grillroom Pizzeria lunchroom De Parel	Zuidersteeg 20, 1441BD Purmerend

HEMA B.V.	Weeshuissteeg 19, 1441CS Purmerend
Het Wapen van Purmerend	Nieuwstraat 6, 1441CM Purmerend
I Love Sushi	Gedempte Singelgracht 3, 1441AN Purmerend
Italiaans restaurant La Casa	Peperstraat 38, 1441BJ Purmerend
Italiaans Restaurant Nerone	Gouw 6, 1441CP Purmerend
Jump Skillz Purmerend	Van IJsendijkstraat 182, 1442LC Purmerend
Kelly Fashion Oostland	Willem Eggertstraat 43, 1441CH Purmerend
Koffie Loket B.V.	Dr. J.M. den Uyllaan 9, 1442VR Purmerend
KoZee Eten en Drinken	Koemarkt 28, 1441DD Purmerend
La Cubanita Hoorn	Koemarkt 57, 1441DB Purmerend
Lansdael Café Aad de Wolf	Koemarkt 15, 1441DA Purmerend
LemonLeaf	Plantsoenstraat 29, 1441CW Purmerend
Lunchroom De Oorsprong	Peperstraat 23, 1441BH Purmerend
Mahin Day Spa	Tramplein 3, 1441GP Purmerend
Manege Purmerbos	Westerweg 36A, 1447AB Purmerend
MAX	Gildeplein 94, 1445BM Purmerend
Monkey Town Purmerend B.V.	Grotenhuysweg 102, 1446HZ Purmerend
Mr Miyagi Sushibar	Van Damplein 22, 1448NB Purmerend
Multi Vlaai Purmerend	Koestraat 9, 1441CV Purmerend
Ocean Paradise B.V. Wokrestaurant De Doele	Koemarkt 56, 1441DD Purmerend
Oma grills	Peperstraat 7, 1441BH Purmerend
Overheerlijk, 't Snackje	Willem Eggertstraat 1, 1441CH Purmerend
Pannenkoekenrestaurant de Boffert	Weidelandpad 3, 1448MB Purmerend
Party- en Bowlingcentrum Purmerend	Purmersteenweg 13B, 1441DK Purmerend
Pizzeria Italia	Nieuwstraat 14, 1441CM Purmerend
Proeflokaal Bakker	Koemarkt 44, 1441DD Purmerend
Pure food and drinks	Koemarkt 51, 1441DB Purmerend
Purmerfood B.V. Saporetta	Koemarkt 58, 1441DD Purmerend
Putri Solo	John F. Kennedyplein 39, 1443EA Purmerend
R.S. Computers B.V.	Waagplein 2, 1441BR Purmerend
Restaurant Bar & Lounge Warrie Knarrie BV	Koestraat 12, 1441CV Purmerend
Restaurant Gachita	Weerwal 15, 1441AL Purmerend
Ricky's	Nieuwstraat 48, 1441CN Purmerend
Roast Café Bubbels	Koemarkt 21, 1441DA Purmerend
Rosa Snacks	Gildeplein 90, 1445BM Purmerend
Sari Citra	Van Damplein 26, 1448NB Purmerend
SenSo Sushi & grill	Koemarkt 36, 1441DD Purmerend
Slot Purmersteijn	Slotplein 3, 1441KG Purmerend
Snackbar Gean	John F. Kennedyplein 69, 1443EB Purmerend
Snack-Bar Mul	Hoogstraat 32, 1441BC Purmerend
Snooker & Pool centrum Purmerend	Beemsterburgwal 20, 1441KB Purmerend
Spijkerman eten & drinken	Neckerdijk 1, 1441GX Purmerend
Sportcafé De Beuk	Van IJsendijkstraat 365, 1442LB Purmerend
Sporthal De Koogmolen en Kantine	Spinnekop 3, 1444GN Purmerend
Sporthal De Vaart kantine	Koggenland 88, 1447CN Purmerend
Squash Center Purmerend B.V.	Koggenland 94, 1447CP Purmerend
Stichting Concert- en Cultuurpodium Purmerend	Purmersteenweg 17, 1441DK Purmerend
Stichting Veemarkt Purmerend	Volume 132A, 1446WJ Purmerend
Subway	Dubbele buurt 1, 1441CT Purmerend
Suri Meal	Kwadijkerkoogweg 14H, 1442LA Purmerend
't Hoedje van de Koningin	Kaasmarkt 3, 1441BG Purmerend
't Kalfje	Koemarkt 20, 1441DC Purmerend
Thai Healthy Lifestyle for you	Koemarkt 46, 1441DD Purmerend
Troya	Wormerplein 117, 1442CE Purmerend
Villa Clementine	Plantsoengracht 8, 1441DE Purmerend
Vincenzo Burger's	Peperstraat 25, 1441BH Purmerend
Vork Fastfood Amsterdam thodn Kwalitaria Weie	Van Damplein 28, 1448NB Purmerend
VUE Purmerend	Geulenstraat 1, 1441RX Purmerend
Warrie Knarrie Catering	Impuls 61, 1446WC Purmerend
Dijklander Ziekenhuis	Waterlandlaan 250, 1441RN Purmerend

Paracommerciële horeca

Naam instelling:	Locatie:
Algemene Kynologen Club "Waterland"	Westerweg 68A, 1446AG Purmerend
Apostolisch genootschap	Zonnelaan 2, 1443AE Purmerend
Atletiekvereniging NEA Volharding Nuttig en Aangenaam	Flevostraat 249, 1442PX Purmerend

Volharding	
BetterYou Health Centre B.V.	Suze Groenewegstraat 144, 1442NM Purmerend
De Fenix	Fenixlaantje 1, 1446EA Purmerend
De Viorvorst Stichting De Zorgcirkel	Primulastraat 82, 1441HC Purmerend
De Wherevogels	Westerweg 41, 1445AC Purmerend
Football Club Purmerend	Savannestraat 51, 1448WB Purmerend
H.S.V. Waterlandsschutters	Westerweg 56B, 1445AD Purmerend
Handbalvereniging VIDO	Van IJsendijkstraat 62, 1442CR Purmerend
Honkbal en Softbalvereniging Flying Petrels	Van IJsendijkstraat 66, 1442CR Purmerend
Jaap van Praag Stichting De Zorgcirkel	Rietgorsplein 1, 1444TA Purmerend
Jongeren societeit De Duiventil	Kerkstraat 20, 1441BM Purmerend
Kantine beheersvereniging De Karekiet	Karekietpark 2, 1444HV Purmerend
Korfbalvereniging Beemster en Purmerend	Flevostraat 50, 1442PZ Purmerend
Korfbalvereniging Purmer	Heemstee 65, 1446HC Purmerend
Landelijke Rijvereniging Beyaert en Pony Club Beyaert	Westerweg 56A, 1445AD Purmerend
Lawn Tennis Club Anonymus	Goudenregenstraat 1, 1441HG Purmerend
Mixed Hockey Club Purmerend	Flevostraat 251, 1442PX Purmerend
Modelbouw vereniging Waterland e.o.	Trimpad 8, 1443WB Purmerend
Novawhere Stichting De Zorgcirkel	Prof. Mr. P.J. Oudlaan 1, 1444HT Purmerend
Oecumenisch Centr.De Doortocht	Leeghwaterpark 6, 1445RA Purmerend
Paardenpension	Westerweg 27, 1447AA Purmerend
Purmerender Roeivereniging De Where	Wheredijk 90, 1443TD Purmerend
Rugby Club Waterland	Van IJsendijkstraat 367, 1442LB Purmerend
Scheidsrechtersvereniging Waterland	Van IJsendijkstraat 68, 1442CR Purmerend
Schietsportvereniging Purmerend	Jaagweg 11, 1441PA Purmerend
Sporting De Gors B.V.	Lisdoddestraat 40, 1441NN Purmerend
Stichting Biljartcentrum Purmerend	Karekietpark 22, 1444HV Purmerend
Stichting Buurtcentrum Gildeplein	Overlanderstraat 650, 1445CW Purmerend
Stichting Clup Tienercentrum Com-ic	Grotenhuysweg 2, 1445TE Purmerend
Stichting Clup Wijkcentrum De Inval	Karekietpark 16, 1444HV Purmerend
Stichting De Zorgcirkel De Molentocht	Persijnlaan 99, 1447EG Purmerend
Stichting Purmerend's Museum	Kaasmarkt 20, 1441BG Purmerend
Stichting Taborkerk	Maasstraat 2, 1442RV Purmerend
Stichting Taborkerk	Van Goor Hinloopenstraat 35, 1442WC Purmerend
Stichting Wonen en Zorg Purmerend	Wolthuissingel 1, 1441DN Purmerend
Stichting Wonen en Zorg Purmerend	Hoornselaan 11, 1442AA Purmerend
Taâlf	Sportlaan 147, 1442EC Purmerend
Tafeltennisvereniging Het Nootwheer	J.P. Sweelincckstraat 4A, 1443MA Purmerend
Tennisvereniging Elckerlyc	Van IJsendijkstraat 64, 1442CR Purmerend
Triton Stichting De Zorgcirkel	Triton 98, 1443BM Purmerend
Tuinvereniging ISIS	Stekeldijk 1, 1443WZ Purmerend
V.P.V. Purmersteijn	Van IJsendijkstraat 140, 1442CS Purmerend
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland - Brandweerkazerne Purmerend	Gorslaan 50, 1441RG Purmerend
Vereniging de Purmer Boules	Flevostraat 253, 1442PX Purmerend
Verenigingsgebouw Klein theater 't Stamhuis	Kerkstraat 11, 1441BL Purmerend
Wijkbeheer Purmer-Zuid	Meerland 71, 1447KD Purmerend
Wijkcentrum Where	Triton 72, 1443BM Purmerend
Wijkvereniging Hazepolder	Abraham Kuypersstraat 1, 1441JZ Purmerend
Woonstate W.C.J. Pastoors De Zorgcirkel	Karavaanstraat 6, 1448PJ Purmerend
Zuidland Stichting De Zorgcirkel	Abel Tasmanplein 3, 1448NL Purmerend

Slijterijen

Naam instelling:	Locatie:
Casa Ista	Looiersplein 4, 1441DG Purmerend
Deen Plus B.V.	Wagenweg 18, 1442BX Purmerend
Deen Plus B.V. John F. Kennedyplein	John F. Kennedyplein 73, 1443EW Purmerend
Deen Winkels B.V.	Van Damplein 13, 1448NB Purmerend
Gall & Gall	Burgemeester D. Kooimanweg 16G, 1442BZ Purmerend
Jumbo supermarkt	Gildeplein 58, 1445BM Purmerend
Ligthart Supermarkt	Leeuwerikplein 29, 1444HX Purmerend
Plus de Gors	Zwanebloem 4, 1441TR Purmerend
Slijterij Arthur & Co De drankenspecialist	John F. Kennedyplein 61, 1443EB Purmerend
Slijterij Breebaart	Neckerdijk 5A, 1441GX Purmerend
V.O.F. Slijterij-Wijnhandel De Druiventuin	Van Burgplein 16, 1447KR Purmerend
Vomar Voordeelmarkt B.V. - De Vriesplein	De Vriesplein 8, 1442CG Purmerend

Vomar Voordeelmarkt B.V. - Van Burgplein	Van Burgplein 12, 1447KR Purmerend
Vomar Voordeelmarkt B.V. - Van Damplein	Van Damplein 9, 1448NB Purmerend

Bijlage 3

Achtergrondinformatie samenhangende kaders

Algemene plaatselijke verordening Purmerend 2003

In de Apv zijn regels opgenomen met betrekking tot verboden drankgebruik op aangewezen openbare plaatsen, het exploiteren van een horecabedrijf, het exploiteren van een terras, het sluitingsuur van de horeca en regels ter voorkoming van oneerlijke mededinging bij paracommerciële rechtspersonen. Deze regels zijn opgenomen ter bescherming van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid en volksgezondheid.

Notitie Gezondheidsbevordering Purmerend 2018-2021

Op 28 juni 2018 heeft de gemeente Purmerend de notitie Gezondheidsbevordering 2018-2021 (zoals bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet Publieke Gezondheid) vastgesteld. Het doel van de notitie is gezondheidsbevordering voor alle inwoners van de gemeente Purmerend. De gemeente richt zich op acties en niet op de traditionele aanpak van percentages, streefcijfers en getallen.

In de Notitie Gezondheidsbevordering richt de gemeente zich onder andere op het terugdringen van alcoholgebruik. In het plan maakt de gemeente bekend dat zij de komende periode gaat onderzoeken wat er op het gebied van alcohol speelt en wat er nodig is. Samen met scholen en ouders zal gekeken worden hoe meer grip op de situatie kan worden gekregen. Hierbij wordt naast het toezicht en handhaving aandacht besteed aan preventieve maatregelen, zoals voorlichting geven en gesprekken met ouders aangaan om een passende aanpak te ontwikkelen. Daarnaast zal een jeugdverpleegkundige van de GGD ZW aan alle ouders en verzorgers van kinderen in de groepen 7 van basisscholen voorlichting geven over alcohol en roken (Niet drinken/Niet roken). Alle kinderen van de groepen 7 kunnen daarnaast meedoen aan een prijsvraag. Zij moeten een slogan bedenken om niet drinken en niet roken aan te moedigen.

Maatschappelijk Beleidskader 2012

In het Maatschappelijk Beleidskader 2012 vindt een herijking plaats van uitgangspunten voor de diverse beleidsvelden in het maatschappelijke domein, te weten zorg & welzijn, (arbeids)participatie, sport, kunst & cultuur, onderwijs en voorschoolse voorzieningen. Het vervangt, voor zover mogelijk, beleidsnota's of visies. Waar dit niet mogelijk is vormt het beleidskader het fundament waarop nieuwe nota's en visies worden gebaseerd. Dit kader is richtinggevend voor wat de gemeente Purmerend samen met maatschappelijke partners de komende jaren voor Purmerendse inwoners nastreeft op sociaal en maatschappelijk gebied. Het document is opgebouwd uit drie delen: het maatschappelijk kader, de maatschappelijke opgaven en de veranderagenda.

Voor het P- en H plan is maatschappelijke opgave 1a relevant. Deze opgave luidt: 'een gezonde geest in een gezond lichaam (gezondheid en sport)'. De opgave is vertaald naar vier subopgaven, waaronder: mensen maken gezonde keuzes. Een ambitie bij deze subopgave luidt dat de gemeente Purmerend problematisch middelengebruik wil terugdringen.

Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2016-2019

In de Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2016-2019 worden de bestuurlijke uitgangspunten en beleidskeuzes over de regelgeving op het gebied van het omgevingsrecht, Apv en bijzondere wetten (waaronder alcoholverstreking in het kader van de DHW) beschreven. Op basis van deze uitgangspunten, beleidskeuzes en een uitgevoerde omgevingsanalyse zijn prioriteiten en operationele doelstellingen voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving geformuleerd. In de nota wordt ook beschreven op welke wijze de gemeente Purmerend ervoor zorgdraagt dat wet- en regelgeving wordt nageleefd. De gemeente Purmerend wil een veilige, schone en gezonde woon-, werk- en leefomgeving voor haar burgers en bedrijven. Dat wil de gemeente bereiken door de duurzaamheid, veiligheid en leefbaarheid te vergroten en te waarborgen. Belangrijke waarden hierbij zijn 'schoon, heel, gezond en veilig'. Om deze waarden te bereiken kiest de gemeente Purmerend ervoor om te redeneren vanuit oplossingen, een risicogerichte benadering, wijkgericht toezicht, integrale handhaving en maatwerk bij sanctioneren.

In het productenboek vergunningverlening is een volledige lijst opgenomen met betrekking tot het verlenen/accepteren van vergunningen, meldingen, ontheffingen, vrijstellingen en toestemmingen op grond van bijzondere wetten. Hierbij gaat het onder andere om de ontheffing van het verbod om zonder drank- en horecaverunning zwak alcoholische dranken te schenken.

Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Jaarlijks stelt de gemeente Purmerend middels een uitvoeringsprogramma vast welke activiteiten zij voor het komende jaar gaat ontplooiën op het terrein van vergunningverlening, toezicht en

handhaving. Het uitvoeringsprogramma is een uitwerking van de Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2016-2019.

Voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is het opstellen van een dergelijk uitvoeringsprogramma een wettelijke verplichting. Er is echter besloten dat de gemeente Purmerend verder gaat dan wat wettelijk verplicht is, door ook de overige taken zoals het toezicht en de handhaving van de Apv en de bijzondere wetten (waaronder de DHW) in het uitvoeringsprogramma op te nemen. Op deze wijze is er een samenhangend programma waarin de taken integraal kunnen worden uitgevoerd. In dit uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks uiteengezet in welke mate handhavingscapaciteit wordt ingezet op de DHW, horecagerelateerde Apv-artikelen en de Wet op de Kansspelen. In 2015 heeft het uitvoeringsprogramma een nieuwe opzet gekregen en is ook het onderdeel vergunningverlening opgenomen. Hiermee wordt een nader invulling gegeven aan de kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, zoals die in de wet VTH worden opgenomen.

Nota uitvoeringsregels handhaving Horeca en Alcoholverstrekkers Purmerend 2015-2018

Nadat vergunningen en toestemmingen op grond van de bijzondere wetten zijn verleend, vindt hierop controle plaats. In de Nota uitvoeringsregels handhaving Horeca en Alcoholverstrekkers Purmerend 2015-2018 is een eenduidig en uniform afwegingskader voor de handhaving van de horeca en alcoholverstrekkers neergelegd. Concreet betekent dit dat alle overtredingen behoudens een aantal uitzonderingen (in geval van aantoonbaar verwijtbaar handelen en in geval van overtredingen met acuut gevaar) volgens een 3 stappenplan worden afgehandeld: eerst een waarschuwing, daarna het uitspreken van het voornemen tot aanschrijving van een sanctie en tot slot het opleggen van een sanctie. Om tot een zo groot mogelijk nalevingsgedrag te komen, kunnen er verschillende bestuursrechtelijke sancties worden ingezet.

In beginsel worden alleen bestuursrechtelijke sancties ingezet. Bepaalde overtredingen worden strafrechtelijk afgedaan door het OM. Alleen in uitzonderlijke gevallen wordt ook gehandhaafd met toepassing van de Wet economische delicten. In de nota zijn tevens drie handhavingsmatrices opgenomen.

De nota heeft een looptijd tot en met 2018. Naar verwachting zal eind 2018 een nieuwe Nota uitvoeringsregels handhaving Horeca en Alcoholverstrekkers Purmerend 2019-2022 aan het bestuur ter vaststelling worden aangeboden.

Beleidsregels evenementen

Op 19 september 2013 heeft de burgemeester van Purmerend besloten om beleidsregels voor evenementen vast te stellen. Omdat de gang van zaken rond evenementen voor zowel de gemeente, de bezoekers als de organisatoren onvoldoende op elkaar zijn afgestemd, is ervoor gekozen om een evenementenbeleid tot stand te brengen. In het evenementenbeleid wordt een onderscheid gemaakt tussen vergunningplichtige en meldingsplichtige evenementen. Ook zijn nadere regels opgenomen over evenemententerreinen, de evenementenkalender, coördinatie, faciliteiten, communicatie en verkeer. Tevens gelden voor braderieën, markten, vrijmarkten en circussen specifieke regels.

Horecaconvenant 2013

In het Horecaconvenant Purmerend 2013 hebben de gemeente, politie, Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Purmerend en horecaondernemers afspraken gemaakt om tot een zo veilig mogelijk uitgaansklimaat te komen. Het is een zogenaamde inspanningsovereenkomst. De juridische grondslag voor de handhaving van de in het convenant opgenomen afspraken wordt gevormd door

de bepalingen van de DHW, de Wet op de Kansspelen, de Apv en de voorschriften van de exploitatievergunning en ontheffing sluitingsuur. Handhaving van overtreding(en) van overlastgerelateerde feiten zal plaatsvinden overeenkomstig de sanctiestrategie van de Nota VTH 2016-2019.

Colofon

Uitgever

Gemeente Purmerend
Purmersteenweg 42, 1441 DM Purmerend
Postbus 15, 1440 AA Purmerend
www.purmerend.nl

Tekst- en eindredactie

Erwin Boschma
Abdeslam Azzouz
Marcel van der Weijden

Met dank aan

Patty Krijgsman
Thom Schreuder
Annemarieke Slavenburg
Ester Teunen
Linda Weernink
Bob Zondag

Inlichtingen

Telefoon: (0299) 452 452
E-mail: info@purmerend.nl

Plaats en datum

Purmerend, 5 februari 2019